

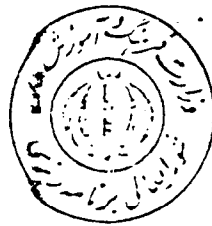
جمهوری اسلامی ایران
وزارت فرهنگ و آموزش عالی
شورای عالی برنامه ریزی

مشخصات کلی برنامه و سرفصل دروس تاریخ

دوره کارشناسی ارشد تاریخ

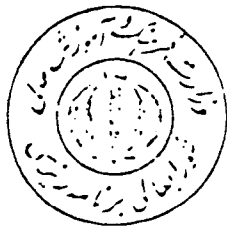
کمیته برنامه ریزی تاریخ

گروه علوم انسانی

مصوب در دست وچپل وهشتمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی

مورخ: ۱۳۲۱/۱۵

برنامه آموزشی

دوره کارشناسی ارشد. تاریخ

گروه : علوم انسانی
رشته : تاریخ
دوره : کارشناسی ارشد
کمیته تخصصی : تاریخ
شاخه :
کدرشته :

شورای عالی برنامه ریزی در دوست وچهل وهشتمین جلسه
مورخ ۱۳۷۱/۹/۱۵ بر اساس طرح دوره کارشناسی ارشد تاریخ که
توسط کمیته تخصصی تاریخ گروه علوم انسانی شورای عالی
برنامه ریزی تهیه شده و به تأیید این گروه رسیده است برنامه آموزشی این دوره
را در سه فصل (مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس) بشرح پیوست تصویب
کرد و مقرر میدارد:

مانه (۱) برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد تاریخ از تاریخ تصویب برای کلیه
دانشگاهها وموسسات آموزش عالی کشور که مشخصات زیر را دارند لازم الاجرا
است .

الف: دانشگاهها وموسسات آموزش عالی که زیر نظر وزارت فرهنگ و آموزش عالی .
اناره میشوند .

ب : موسساتی که با اجازه رسمی وزارت فرهنگ و آموزش عالی و بر اساس
قوانین ، تاسیس میشوند و بنا بر این تابع مصوبات شورای عالی برنامه ریزی میباشد .

ج : موسسات آموزش عالی دیگر که مطابق قوانین خاص تشکیل میشوند و باید تابع ضوابط
دانشگاهی جمهوری اسلامی ایران باشند .

ماه ۲) از تاریخ ۱۳۷۱/۹/۱۵ کلیه دوره‌های آموزشی و برنامه‌های مشابه موسسات در زمینه کارشناسی ارشد تاریخ در همه دانشگاهها و موسسات آموزش عالی منگور برنامه امنسوخ میشوند و دانشگاهها و موسسات آموزش عالی یادشده مطابق مقررات میتوانند این دوره را دایر و برنامه جدید را اجرا نمایند.

ماه ۲) مشخصات کلی و برنامه نرسی و سرنصل دروس دوره :

نرسه نصل جهت اجراء به وزارت فرهنگ و آموزش عالی ابلاغ میشود.

رای صادره دویست و چهل و هشتمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی

مورخ ۱۳۷۱/۹/۱۵

در مورد برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد تاریخ

۱) برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد تاریخ

که از طرف گروه علوم انسانی پیشنهادشده بود

با اکثریت آراء بتصویب رسید.

۲) برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد تاریخ

از تاریخ تصویب قابل اجراء است.

رای صادره دویست و چهل و هشتمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی مورخ

۱۳۷۱/۹/۱۵ در مورد برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد تاریخ

صحیح است بمورد اجراء گذاشته شود.

مورد تأیید است دکتر علی شریعتمداری

نکتر مطفی معین

سرپرست گروه علوم انسانی

وزیر فرهنگ و آموزش عالی

جهت

رونوشت : به منازت آموزشی وزارت فرهنگ و آموزش عالی

اجرا ابلاغ میشود.

سید محمد کاظم ناشینی

دبیر شورای عالی برنامه ریزی

تاریخ: .....
شماره: .....
پوست: .....

از: سازمان مرکزی دانشگاه
به: واحدهای دانشگاهی مجری دوره کارشناسی ارشد رشته تاریخ
موضوع: واحدهای درسی حذف شده و تفصیل یافته

بر اساس نامه شماره ۲۲/۱۲۵۲ مورخ ۲۲/۳/۲۲ وزارت فرهنگ و آموزش عالی واحدهای حذف شده و تقلیل یافته دوره منقور بشرح زیر جهت اطلاع و اجرا اعلام میگردد.

ردیف	نام درس	تعداد واحد	تغییرات
(۱)	آشنایی و مطالعه اسناد و کتیبه‌ها	آو احد	حذف شده است
(۲)	کلیات تاریخ ایران قبل از اسلام	آو احد	حذف شده است
(۳)	کلیات تاریخ ایران بعد از اسلام	آو احد	حذف شده است

ضمناً "عنوان درسی نقد، بررسی متون تاریخی به نقد و بررسی اسناد و متون تاریخی اصلاح شده است."
خواهشمند است مقرر فرمایند به دفتر مطالعات و برنامه ریزی حوزه معاونت آموزشی اعلام وصول گردد.

با آرزوی توفیق الهی
دکتر کریم زارع
معاون آموزشی دانشگاه آزاد اسلامی

۲۲، ۲۲۲۱۲
۷۴۳، ۴۰

رونوشت:

- دفتر ریاست محترم دانشگاه جهت استحضار.
- دفتر فارغ التحصیلان جهت اطلاع و اقدام لازم.
- دفاتر حوزه معاونت آموزشی جهت اطلاع و اقدام لازم.
- دفتر مطالعات و برنامه ریزی آموزشی همکاران.

پیشکد
سازمان مرکزی
سرری

آدرس تهران: پاسداران میدان چشم - تلفن ۷۲ - ۲۵۸۸۱۶۸ - فاکس ۲۴۱۶۰۶ - منطقه پستی ۱۲ - صندوق پستی ۱۶۵۸۵/۴۶۶

بخش اضافه شود

دوره کارشناسی ارشد تاریخ

اد در مورد کاهش سقف دروس کارشناسی ارشد تقویب شد دروس ذیل

از مجموعه دروس اصلی حذف گردد:

۲ واحد

الف : شناسایی و مطالعه اسناد و کمیته‌ها

۲ واحد

ب : کلیات تاریخ ایران قبل از اسلام

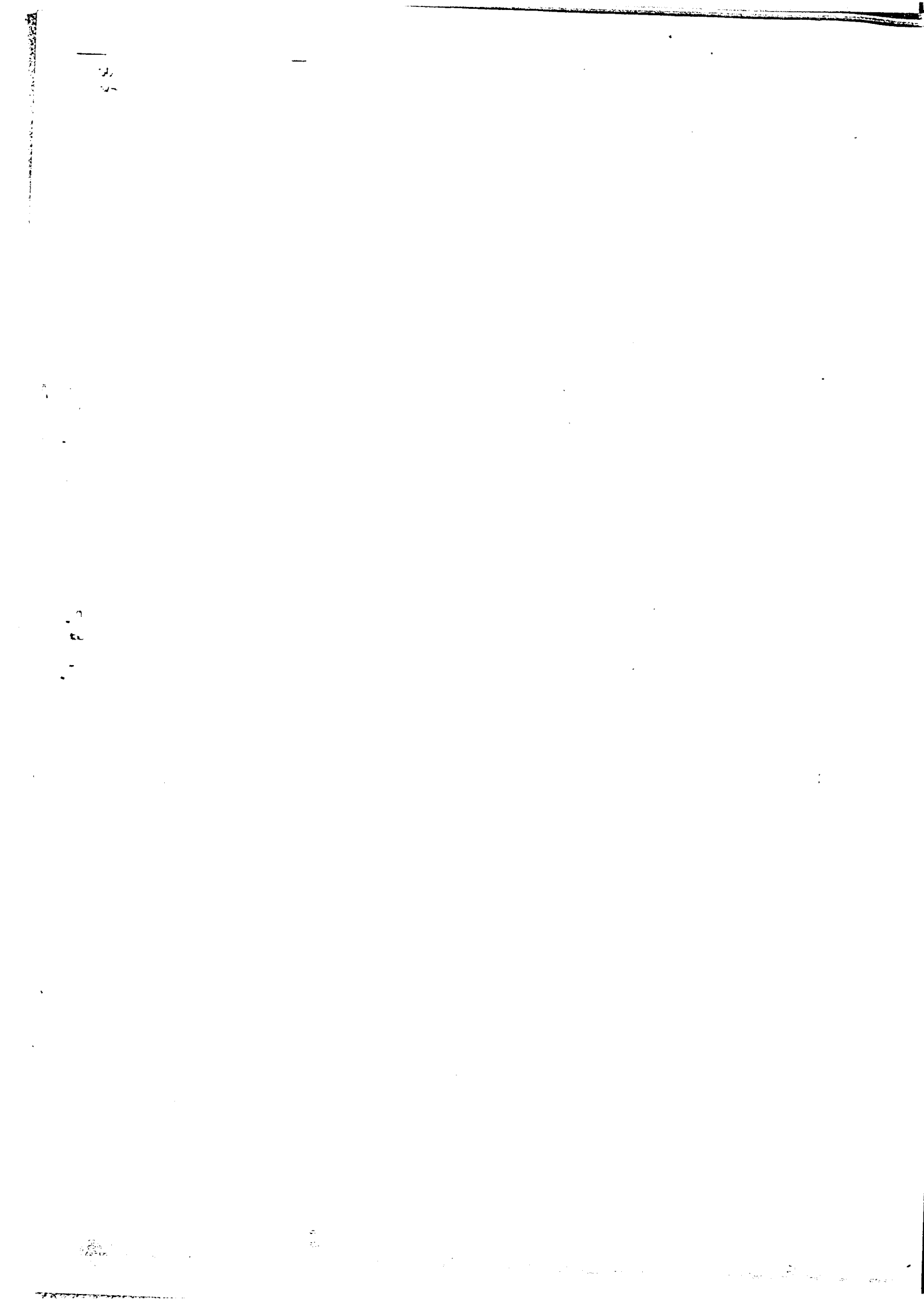
۲ واحد

ج : کلیات تاریخ ایران بعد از اسلام

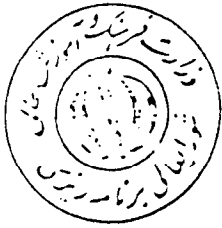
جمع ۶ واحد

ضمناً "عنوان درس "نقد و بررسی متون تاریخی" به "نقد و بررسی اسناد و متون تاریخی"

اصلاح شد.

بسم الله الرحمن الرحيم

مشخصات کلی برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد تاریخ

مقدمه :

از آنجاکه فراهم کردن زمینه انجام تحقیقات و مطالعات تاریخی برای شناخت هرچه بهتر ایران و اسلام از وظایف اساسی دانشگاه است و برای شناخت بهتر و کاملتر آن تاریخ جهان را نیز ایجاب می کند بدین منظور پیشنهاد میشود که دوره کارشناسی ارشد (فوق لیسانس) تاریخ با رعایت شرایط ذیل برای دانش پژوهان دایر گردد:

- محل استقرار دوره های کارشناسی ارشد (فوق لیسانس) می تواند گروه آموزشی و پژوهشی تاریخ باشد و یا عنداللزوم در مؤسسه تحقیقات و مطالعات تاریخی و یا نامی مشابه آن که تعیین خواهد شد، قرارگیرد.

۱- هدف :

- ۱- تامین اعضاء آموزشی دانشگاهها و مؤسسات تحصیلات عالی
- ۲- تربیت محقق در رشته تاریخ
- ۳- تربیت افراد متخصص برای وزارتخانه ها ، سازمانهای دولتی و ملی رادیو - تلویزیون و غیره
- ۴- تحقیق و مطالعه در زمینه آثار تاریخی اسلام و ایران و جهان
- ۵- اسلام شناسی
- ۶- کمک به توسعه و نشر منابع اسلامی در ایران و جهان
- ۷- اهتمام به بازنویسی تاریخ ایران و جهان بر اساس معیارهای الهی و اسلامی .

۲- نقش و توانایی :

- ۱- تربیت اعضاء هیاتهای علمی دانشگاهها و مؤسسات تحصیلات عالی در - رشته ، تاریخ
- ۲- تربیت پژوهشگر در زمینه، تاریخ ایران ، اسلام و جهان
- ۳- تامین نیاز وزارت خانه ها و سازمانهای گوناگون در زمینه های نیروی اسلامی

متخصص در تاریخ

۳- توسعه و ارتقاء سطح آگاهی های تاریخی جامعه از طریق گسترش علم تاریخی
۴- اسلام شناسی براساس مطالعه و بررسی های تاریخی .

۳- ضرورت و اهمیت :

شناخت تاریخ جامعه، ایران و دیگر جوامع درگرو شناسائی علمی تاریخ ایران
و جهان است جامعه، مابرای احیا و تحکیم هویت ملی - اسلامی خویش و بازیابی نقش
فعال و موثر خود در عرصه فرهنگ و تمدن جهانی نیازمند شناخت تاریخ ایران، اسلام
و جهان می باشد. انجام این مهم یکی از رسالت های آموزش عالی کشور و دانشگاهها
می باشد که از طریق تربیت متخصص در زمینه های فوق میسر است . تاسیس ، گسترش
و ارتقاء کیفیت دوره های آموزشی و پژوهشی کارشناسی ارشد در رشته، تاریخ یکی از
گامهای ضروری در این است که گروههای آموزشی و پژوهشی در دانشگاهها، موسسات
تحقیقات ، مطالعات تاریخی و دیگر مراکز حائز شرایط و وظیفه انجام آن بعهده دارد .

۴- واحدهای درسی :

تعداد واحدهای درسی دوره کارشناسی ارشد تاریخ ۲۸ واحد به قرار زیر است :

دروس اصلی ۲۲ واحد

بخش آموزشی (دروس الزامی - اختیاری) ۱۲ واحد

دروس اختصاصی

بخش پژوهشی (پایان نامه تحصیلی) ۴ واحد

توضیح : اینکه موضوع رساله نیز باید در رابطه با دروس اختصاصی باشد.

۵- شرایط ورود:

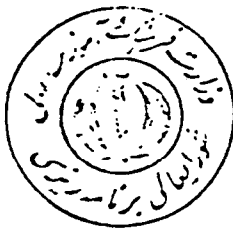
۱- داوطلب وقت و آمادگی لازم برای شرکت در جلسات درسی و انجام تکالیف

تحقیقی را داشته باشد

۲- یکی از زبانهای خارجی (انگلیسی - فرانسه و آلمانی) در حد ترجمه متون

بداند در صورتیکه گروه تاریخ استفاده از زبانهای خارجی دیگری را ضروری

بداند به تشخیص خود در ابتدای هر سال تحصیلی آنرا اعلام می کند

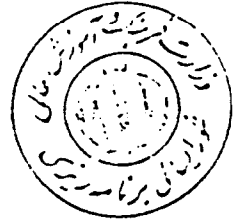
۳- ارزیابی عربی در حد مطالعه و ترجمه ، متون تاریخی به زبان فارسی
آگاهی داشته باشد

۴- در امتحان کتبی که بوسیله گروه تعیین و اعلام می شود پذیرفته شود
۵- از کلیه داوطلبانی که در امتحان کتبی قبول شده‌اند و حائز شرایط دیگر
ورود به دوره کارشناسی ارشد هستند معاینه بعمل خواهد آمد
۶- با استثنای فارغ‌التحصیلان کارشناسی (لیسانس) رشته تاریخ ، کارشناسی
دیگر که در رشته‌های علوم سیاسی ، علوم اجتماعی ، جغرافیائی انسانی ،
اقتصاد ، ادبیات فارسی و باستانشناسی فراغت از تحصیل یافته باشند .
میتوانند در امتحانات ورودی شرکت کنند ولی پس از قبولی و ورود به
رشته کارشناسی ارشد بنابه تشخیص گروه برخی واحدها را الزاماً خواهند
گذراند .

۶- ضرائب و مواد امتحانی :

آزمون ورودی زبان تخصصی (انگلیسی ، فرانسه ، آلمانی ، روسی) ضریب ۲ ،
عربی ضریب ۲ - تاریخ ایران قبل از اسلام ضریب ۱ ، تاریخ اسلام ضریب ۱ ، تاریخ
ایران بعد از اسلام ضریب ۲ .

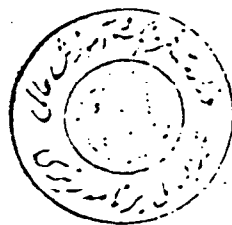

فصل دوم
جدول درسی

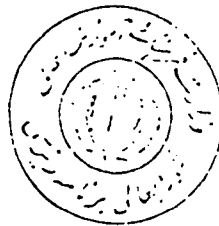
جدول دروس اصلی کارشناسی ارشد تاریخ

کد درس	نام درس	تعداد واحد	سامانیت		پیشنیازها
			جمع	نظری / عملی	
۱-	۱- شناخت روش های تحقیق در تاریخ " سمنار "	۲	۲۴	۲۴	
۲-	نقد و بررسی متون تاریخی (حداقل ده متن)	۲	۲۴	۲۴	
۳-	فلسفه تاریخ	۲	۲۴	۲۴	
۴-	زبان عربی (قرائت متون تاریخی بزبان عربی)	۲	۲۴	۲۴	
۵-	شناسائی و مطالعه اسناد و کتیبه ها	۲	۲۴	۲۴	
۶- ✓	کلیات تاریخ ایران قبل از اسلام : بررسی مسائل اساسی تاریخ	۲	۲۴	۲۴	
۷- ✓	کلیات تاریخ ایران بعد از اسلام " بررسی مسائل اساسی تاریخ "	۲	۲۴	۲۴	
۸-	بررسی جنبشهای مردمی یکصدسال اخیر ایران (بطور خاص انقلاب اسلامی)	۲	۲۴	۲۴	
۹-	تاریخ تمدن و فرهنگ اسلامی (باتکیمبر تاثیر متقابل ایران و اسلام)	۲	۲۴	۲۴	
۱۰-	زبان خارجی " باتکیمبر ترجمه متون تاریخی "	۲	۲۴	۲۴	

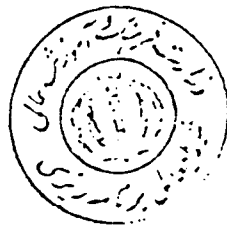
دروس گرایش تاریخ ایران باستان کارشناسی ارشد تاریخ

کد درس	نام درس	تعداد واحد	سامانیت		میشناز با زبان
			جمع	نظری/عملی	
۱-۱+	تاریخ ایران بر اساس روایات ملی	۲	۲۴	۲۴	رعایت توالی تاریخی
۱-۲+	نقد و بررسی تاریخ ایران باستان در متون تاریخی ایرانی و غیر ایرانی، (یونانی، رومی، عبری، سریانی و چینی) و اسلامی	۲	۲۴	۲۴	
۱-۳+	روابط سیاسی، فرهنگی و اقتصادی ایران باستان با سرزمین های دیگر	۲	۲۴	۲۴	
۱-۴+	بررسی و مطالعه انتقادی ادیان ایران باستان	۲	۲۴	۲۴	
۱-۵+	شناخت خطوط و زبانهای ایران باستان	۲	۲۴	۲۴	
۱-۶+	شناخت نظامهای سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی ایران باستان	۲	۲۴	۲۴	
جمع					

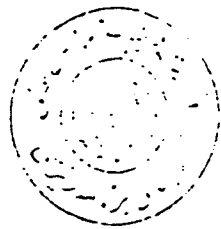
دروس گرایش تاریخ عمومی جهان در کارشناسی ارشد تاریخ

کد درس	نام درس	تعداد			پیشنازها/مبار
		واحد	جمع	ساعت	
۱-۱	مبانی تاریخ تمدن	۲	۲۴	۲۴	رعایت توالی تاریخی
۱-۲	مطالعه و بررسی تاریخ اروپا در عصر باستان	۲	۲۴	۲۴	
۱-۳	مطالعه و بررسی تاریخ اروپا در قرون وسطی	۲	۲۴	۲۴	
۱-۴	مطالعه و بررسی تحولات سیاسی و اجتماعی اروپا از عصر رنسانس تا پایان قرون جدید	۲	۲۴	۲۴	
۱-۵	مطالعه و بررسی تاریخ معاصر اروپا از انقلاب کبیر	۲	۲۴	۲۴	
۱-۶	فرانس تا پایان قرن نوزدهم				
۱-۷	مطالعه و بررسی تاریخ قرن بیستم	۲	۲۴	۲۴	
جمع					

دروس گرایش تاریخ اسلام در دوره کارشناسی ارشد

کد درس	نام درس	تعداد واحد	ساعت		پیش‌نیاز/بازمان
			جمع	نظری/عملی	
۳	سیره نبوی	۲	۲۴	۲۴	رعایت توالی
۴-۱	سیره علوی	۲	۲۴	۲۴	تاریخی
۴-۲	نقد و بررسی تاریخ اسلام تا پایان عباسیان	۲	۲۴	۲۴	
۴-۳	ملل و نحل باتکیه بر مسائل اجتماعی و سیاسی	۲	۲۴	۲۴	
۴-۴	سیر اندیشه‌های سیاسی و اجتماعی در جهان اسلام (باتکیه بر اندیشه‌های شیعه)	۲	۲۴	۲۴	
۴-۵	تاریخ اسلام در آسیای مرکزی و شبه‌قاره هند	۲	۲۴	۲۴	
جمع		۱۲	۲۰۴	-	

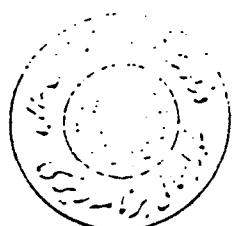

دروس گرایش تاریخ ایران اسلامی در دوره کارشناسی ارشد

کد درس	نام درس	تعداد واحد	سامانست		پیش‌نیاز/بازبار
			جمع نظری/عملی	نظری/عملی	
۱- ۳۴	نقد و بررسی تاریخ ایران از سقوط ساسانیان تا آغاز خلافت عباسی	۲	۳۴	۳۴	رعایت توالی تاریخی
۲- ۳۴	نقد و بررسی تاریخ ایران از خلافت عباسی تا سقوط بغداد	۲	۳۴	۳۴	"
۳- ۳۴	نقد و بررسی تاریخ منولان، تیموریان، حکومت‌های محلی ایران	۲	۳۴	۳۴	"
۴- ۳۴	نقد و بررسی تاریخ ایران از صفویان تا ظهور قاجاریه	۲	۳۴	۳۴	"
۵- ۳۴	ایران در عهد قاجاریه یا تکیه بر مناسبات خارجی و نهضت مشروطیت	۲	۳۴	۳۴	"
۶- ۳۴	تاریخ معاصر ایران	۲	۳۴	۳۴	"
جمع		۱۲	۲۰۴	۲۰۴	

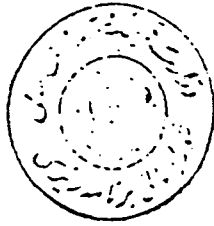
جدول دروس اختیاری گرایش تاریخ عمومی جهان

کد درس	نام درس	تعداد واحد	ساعت		بیشتر از نیاز
			جمع	نظری/عملی	
۱- ۴	کلیات تاریخ تمدن خاورمیانه	۲	۲۴	۲۴	
۲- ۴	کلیات تاریخ و تمدن چین و ژاپن	۲	۲۴	۲۴	
۳- ۴	کلیات تاریخ و تمدن شبه قاره هند	۲	۲۴	۲۴	
۴- ۴	کلیات تاریخ و تمدن آفریقا	۲	۲۴	۲۴	
۵- ۴	کلیات تاریخ و تمدن قاره آمریکا	۲	۲۴	۲۴	
					
جمع					

تذکره : در صورت تشخیص کمی گروه مجری _____ ری
 و در صورت نیاز و ضرورت ۵ درس فـ _____ ری می تواند جایگزین برخی از دروس اولیه
 گرایش تاریخ عمومی جهان گردد.

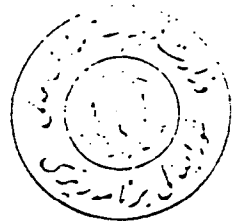

جدول اختیاری گرایش تاریخ اسلام

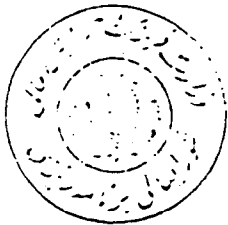
کد درس	نام درس	تعداد واحد	ساعت		مثنی از نیاز
			جمع	ظرفی	
۱- ✓	تاریخ از نظر قرآن	۲	۲۴	۲۴	
۲- ✓	تاریخ هنر اسلامی	۲	۲۴	۲۴	
۳- ✓	تاریخ پیامبران سبا	۲	۲۴	۲۴	
					
جمع					

تذکره: در صورت تشخیص گروه مجری و در صورت نیاز و ضرورت دروس فوق می‌تواند جایگزین برخی از

دروس اولیه گرایش تاریخ اسلام گردد.

فصل سوم
ریز مواد و سرفصل دروس

شناخت روشهای تحقیق در تاریخ (سمینار)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز:

هدف: بررسی روشهای شناخت حقایق موضوعات و مسائلی که بشر در زندگی خود با آنها روبرو بوده است.

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

انتخاب موضوع و عنوان تحقیق - طرح مقدماتی تحقیق - جمع آوری اسناد و مدارک
گزینش ماخذ معتبر - بررسی مدارک و تحقیق در آنها - تهیه فیش - تفسیر (ترجیح به اعتبار
سند و ترجیح به اعتبار راوی) - تعیین مسأله در تحقیق - تحلیل (متن واقعه علل و قسوع
رویدادها - روابط آنها با یکدیگر - نتایج و اثرات حاصل از واقعه) - روش استدلالی - روش
قیاسی - روش استقرائی - همبند نقش زمان و مکان - تهیه طرح نهائی تالیف و نگارش -
رعایت مقررات زیرنویسی تهیه کتابنامه.

نقد و بررسی متون تاریخی (حدود ده متن)

تعداد واحد: ۲

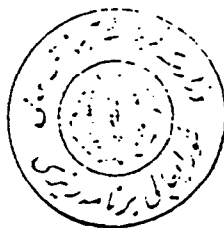
نوع واحد: نظری

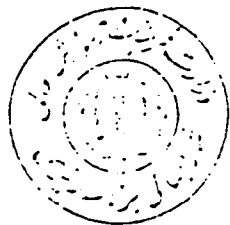
پیشنیاز:

هدف: آشنائی به متون تاریخی دوره‌های مختلف تاریخ ایران و مطالعه توأم با نقد و بررسی آنها.

سرفصل دروس: (۲۴ ساعت)

مطالعه و نقد و بررسی متون منتخب از لحاظ نگارش حقایق تاریخی و سبک ادبی

فلسفه تاریخ

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز:

هدف: هدف درس فلسفه تاریخ آشنا ساختن دانشجویان مسائل و مطالبی با مفهوم تاریخ هدف مطالعه آن مطرح میشود و از طریق بررسی نتایج تحولات و دیگر گونیها در زندگی اقوام و ملل و تجزیه و تحلیل علل و انگیزه های حوادث نوعی رابطه منطقی بین گذشته و حال و آینده انسان در افق آگاهی پژوهنده پدید آید.

سرفصل دروس: (۲۴ ساعت)

تعریف تاریخ - علیت تاریخ - بررسی فلسفه تاریخ از دیدگاه موخین جهان باستان
فلسفه تاریخ از دیدگاه تاریخ نویسان قرون وسطای اروپا - فلسفه تاریخ در دنیای
معاصر - فلسفه تاریخ از دیدگاه اسلامی (باتکیه بر نظریات ابن خلدون) فلسفه تاریخ بعد
از رنسانس تا انقلاب کبیر فرانسه معاصر
در تمام این موارد آثار مورخین و متفکرانی که در فلسفه تاریخ به تحلیل پرداخته اند
مورد تجزیه و تحلیل قرار خواهد گرفت.

زبان عربی (قرائت متون تاریخی به زبان عربی)

تعداد واحد: ۲

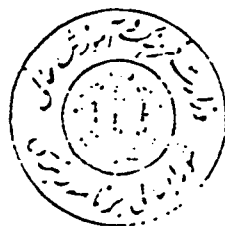
نوع واحد: نظری

پیشنیاز:

هدف: مهارت یابی دانشجویان در فهم و بهره‌گیری متون تاریخی به زبان عربی

سرفصل دروس: (۲۴ ساعت)

متن خوانی همراه با ترجمه کردن و اشاره به دقیق صرفی و نحوی

شناسائی و مطالعه اسناد و کتیبه‌ها

تعداد واحد: ۲

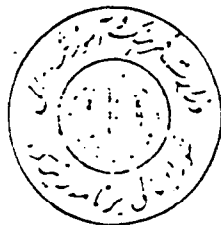
نوع واحد: نظری

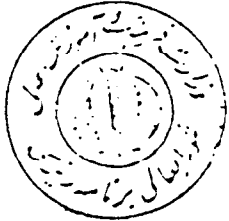
پیشنیاز:

هدف: آشنائی با اسناد و کتیبه‌ها، هم‌اثر طریق خواندن آنها و هم استفاده از محتوای اسناد و کتیبه‌ها برای فهم مسائل تاریخی ایران.

سرفصل‌ها: (۳۴ ساعت)

مطالب باید بر اساس دوره‌های تاریخ ایران تقسیم بندی گردد.

کلیات تاریخ ایران قبل از اسلام

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

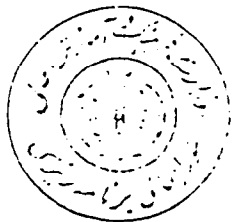
پیشنیاز:

هدف: هدف از تدریس این درس نگرشی بر سیر تحولات سیاسی اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی این دوره میباشد. با در نظر گرفتن توالی مطالب که چگونه این دوره بوجود آمده و چگونه عوامل گوناگون در تکوین آن موثر افتاد و سرانجام چگونه پایان پذیرفت که نتیجه در همین قسمت گرفته می شود و مربوط می گردد به سقوط حکومت ساسانی و علل و نتایج آن و چگونگی پیروزی اسلام در ایران.

سرفصل دروس: (۲۴ ساعت)

چگونگی تشکیل حکومت در ایران و علل و عوامل بوجود آورنده آن - نگرشی کلی بر اوضاع سیاسی، اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی حکومت ماد و چگونگی تشکیل و علل سقوط آن. چگونگی و علل ایجاد حکومت هخامنشی. نگرشی کلی بر اوضاع سیاسی، اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی حکومت هخامنشی و علل و عوامل سقوط آن. بررسی روابط سیاسی و فرهنگی ایران و یونان در این عهد. چگونگی تشکیل حکومت اشکانی و ایجاد روابط سیاسی و فرهنگی در این عهد. اوضاع داخلی پارتیان و علل ضعف و انحطاط آن. چگونگی تشکیل حکومت ساسانی. مذاهب گوناگون این دوره. تاریخ سیاسی این عهد. روابط ایران و روم. علل و نتایج سقوط حکومت ساسانی.

کلیات تاریخ ایران بعد از اسلام

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

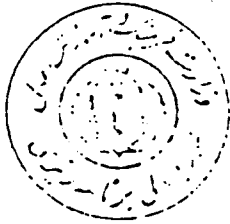
پیشنیاز:

هدف: مطالعه کلی مسائل سیاسی و اجتماعی تاریخ ایران بعد از اسلام و علل پیدایش حوادث بزرگ تاریخی بررسی کلی نشر اسلام در ایران بمشابه آغازگر تحولات و دگرگونی در شئون مدنی و سیاسی و اثرات مهم آن در تاریخ ایران - بررسی مسائل کلی حکومت‌های بعد از اسلام تا عصر حاضر.

سرفصل دروس: (۴ ساعت)

ظهور اسلام در ایران و نتایج کلی آن در اوضاع اجتماعی و سیاسی تا آغاز سده سوم هجری قمری - نظری کلی با اوضاع سیاسی و اجتماعی ایران تا سلجوقیان - از سلجوقیان تا مغول (مذهب - دولت - روابط با دستگاه خلافت عباسی) - وضع اجتماعی و اداری ایران در این دوره - استقرار حکومت مغول و دگرگونی‌های اداری و سیاسی و اقتصادی - سیاست مذهبی مغول تیموریان - دید کلی درباره حکومت‌های محلی تا پیدایش صفویه - دولت صفویه و تاثیر آن در اوضاع ایران و بررسی کلی دولت‌های افشاریه و زندیه - کلیاتی از اوضاع ایران در دوران قاجار و تحولات یکصدساله اخیر.

بررسی جنبش‌های مردمی یکصدسال اخیر ایران
(بطور خاص انقلاب اسلامی)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز:

هدف: بررسی و تجزیه و تحلیل جنبش‌های مردمی تاریخ ایران در سده اخیر

سرفصل دروس: (۲۴ ساعت)

جنبش تنباکو، انقلاب مشروطیت، قیام شیخ محمد خیابانی، قیام میرزا
کوچک خان جنگلی، قیام کلنل خان پنیان، قیام مسجد گوهرشاد
مبازرات مردمی در استانهای مختلف ایران (بویژه جنوب)
نهضت ملی نفت، جهت گیری مبازرات مردمی از خرداد ۴۲ و پیروزی انقلاب
اسلامی ایران در بهمن ۱۳۵۷ مواردی هستند که در این درس مورد بررسی قرار می‌گیرند

تاریخ تمدن و فرهنگ اسلامی (باتکیه بر تاثیر متقابل ایران و اسلام)

تعداد واحد: ۲

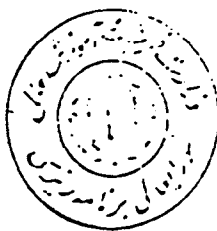
نوع واحد: نظری

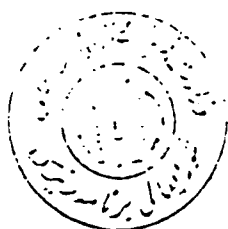
پیشنیاز:

هدف: بررسی و تحقیق در تمدن و فرهنگ اسلامی در سرزمینهای مفتوحه بپوزه ایران

سرفصل دروس: (۲۴ ساعت)

شناسائی وجوه مختلف فرهنگ غنی اسلامی، به خصوص در ایران، و بررسی تاثیرات متقابلی که ایران و اسلام بر یکدیگر داشته اند.

زبان خارجی (باتکیه بر ترجمه متون تاریخی)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز:

هدف: آشنا ساختن دانشجویان با یکی از زبانهای خارجی بمنظور استفاده از اسناد و کتب

تاریخی دیگران.

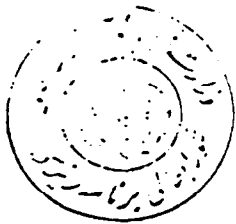
در اینجا لازماًست دانشجویان در ترجمه متون تاریخی از زبان مورد نظر خارجی مهارت

و آشنائی با اصطلاحات تاریخی قادر به ترجمه متون مشابه گردد.

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

متن خوانی با مورد توجه قرار دادن مهارت یابی در ترجمه متون و آموزش گرامر

در سطح عالی.

تاریخ ایران بر اساس روایات ملی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

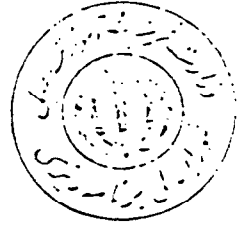
پیشنیاز:

هدف: بررسی و مطالعه انتقادی تاریخ ایران، بر اساس روایات ملی، مطالعه چگونگی شکل‌گیری روایات ملی و اهمیت آنها در مطالعات تاریخ ایران

سرفصل دروس: (۲۴ ساعت)

در این مبحث روایات ملی ایران باستان جهت بازشناسی تاریخ ایران مورد بررسی و تحقیق قرار می‌گیرد. تعریف روایات ملی و اهمیت آن در شناخت تاریخ ایران پیش از اسلام، چگونگی تکوین این روایات و شناخت انتقادی و ارتباط آن با روایات کهن‌تر و نیز روایات ملی و اساطیری ملل دیگر و نیز شناخت تحلیلی روایات دوره‌های متفاوت ایران پیش از اسلام و انطباق آن با تاریخ آن دوره‌ها نیز از اهداف عمده این مبحث محسوب می‌شود. اسناد روایات ملی مانند خداینامه که به تعبیری شاهنامه دقیقی و فردوسی مبتنی بر آن - تصنیف شده است به عنوان معتبرترین سند از مجموع روایات ملی و متون دیگر - چون دینکرد و بندهش و ..... مورد استفاده قرار می‌گیرد.

گوشاسب‌نامه، داستان سیاوش، بهرام چوبین‌نامه، جنگ‌نامه‌ها و اندرزنامه‌های - چون اندرزنامه آذرباد مهرانسپندان، پندنامه بزرگمهر، اندرزنامه خسرو کواتان و ..... از منابع تحقیق و تدریس این مبحث می‌باشد.

نقد و بررسی تاریخ ایران باستان در متون تاریخی ایرانی و غیر ایرانی
(یونانی، رومی، عبری، سریانی، چینی) و اسلامی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز:

هدف: مطالعه و تحقیق و پژوهش و نقادی تاریخ ایران باستان بر اساس متون تاریخی
ایرانی و غیر ایرانی

سرفصل دروس: (۲۴ ساعت)

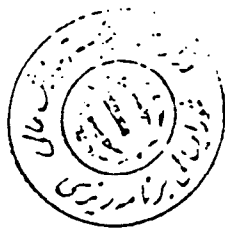
اهمیت ویژه این درس تحلیل تاریخ ایران باستان مبتنی بر متون تاریخی
است که در فرهنگ ایران دوران باستان، دوران اسلامی (درباره ایران باستان) و سایر
در فرهنگهای سرزمینهای دیگر تالیف شده است. بنابراین شناخت انتقادی، منابع
تاریخی ایران باستان، دوره اسلامی و یونانی، رومی، عبری، سریانی درباره
این دوره اهمیت خاصی پیدا می کند.

منابع ایران بیشتر در زمینه کمیته ها، متون مذهبی و غیر مذهبی و اسطوره های مشخصی
می شوند که می توان با مقایسه آنها با منابع خارجی به بررسی انتقادی تاریخ ایران باستان
پرداخت.

منابع خارجی چون منابع بابلی، آشوری، مصری و چینی و خصوصا "یونانی در شماره دوره
ماد و هخامنشیان و درباره دوره سلوکی و اشکانی، منابع یونانی، رومی، ارفنی چون ایزیدور -
خاراکی، موسی خورنی، پروکوپئوس، پلوتارک و ...

و درباره ساسانیان منابع رومی، سریانی و اسلامی مورد بررسی و شناخت انتقادی قرار
می گیرد.

روابط سیاسی، اقتصادی و فرهنگی ایران با استان بادول دیگر

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز:

هدف: مطالعه انتقادی و تحلیلی روابط خارجی ایران در دوره باستان با دولتهای دیگر

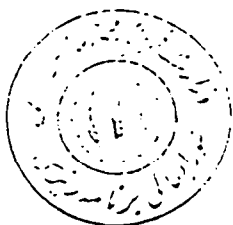
سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

مناسبات قدرتهای و حاکمیت های ایران پیش از اسلام با ممل همجوار در سه بحث سیاسی، اقتصادی و فرهنگی محور اصلی این درس را تشکیل میدهد.

مناسبات ایران باستان در حوزه های متفاوتی چون بین النهرین، شبه قاره هند، یونان و روم، ماورا، النهر، آسیای صغیر و سرانجام سرزمینهای غرب نشین مورد بررسی است.

شناخت انگیزه های اصلی روابط فیما بین ایران و سرزمینهای فوق در ابعاد سیاسی، اقتصادی و فرهنگی و تاثیر آن در تحولات جامعه ایران.

منابع مطالعه و تحقیق این مبحث مجموع منابع تاریخی ایران باستان، منابع یونانی و رومی و منابع دوره اسلامی بشمار می رود.

بررسی و مطالعه انتقادی ادیان ایران باستان

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

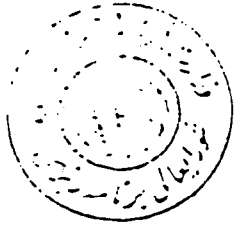
پیشنیاز:

هدف: مطالعه و شناخت انتقادی ادیان ایران باستان و تاثیر این ادیان در تحولات سیاسی، اقتصادی و اجتماعی

سرفصل دروس: (۲۴ ساعت)

بررسی و مطالعه مذهب نخستین ساکنین بومی ایران چون کاسیان و حوریان و .....
تاثیر مهاجرت آریاها به فلات ایران و سرنوشت مذهب بومیان، مذهب اولیه آریایی ها:
پرستش مظاهر طبیعت، جانوران و گیاهان و نیز عنصر اربعه، آب و باد، میترائیسم:
نفوذ و قلمرو آن در ایران، پرستش ارباب انواع در روستاها و شهرها، پرستش زروان،
میترا و آناهیتا، تاثیر میترائیسم در مذاهب بعدی، زرتشت: زندگی و اعتقادات
تعالیم زرتشت و حدود نفوذ آن در جامعه ایران. نفوذ اعتقادات فرهنگ های کهن،
بین النهرین، یونان در جامعه ایرانی
تجدید حیات تعالیم زرتشت، واکنش های اعتقادی مانوتی و مزدکی، تاثیر این واکنش ها
در تحولات دینی جامعه ساسانی

شناخت خطوط و زبانهای ایران باستان

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

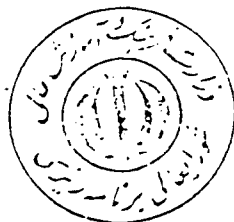
پیشنیاز:

هدف: شناخت و مطالعه انتقادی خطوط و زبانهای باستان و اهمیت آنان در تاریخ ایران باستان.

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

در این درس تاریخچه پیدایش خط - چگونگی پدید آمدن خط میخی (پارس باستان) بهره‌گیری از شیوه‌نگارش و خطوط میخی عیلامی، بابلی آکادمی و تحولات خط میخی در دوره حکومت هخامنشیان، چگونگی از میان رفتن خط میخی توسط یونانیان (سلوکی) و شکل‌گیری خط پهلوی اشکانی یا بهره‌گیری از الفبای آرامی سریانی و تحول و تکامل آن به صورت خط پهلوی ساسانی مورد بحث قرار می‌گیرد. آوانویسی و ترجمه برخی از کتیبه‌های عصر هخامنشی مانند کتیبه بیستون داریوش اول و نیز برخی از متون برگزیده پهلوی مانند متن شهرستاهای ایران، کارنامه اردشیر بابکان، اندرزنامه و رنکردو .....

شناخت نظام‌های سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی ایران باستان

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

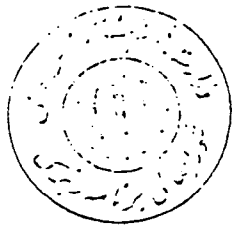
پیشنیاز:

هدف: شناخت خمایص و ویژگی‌های نظام اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی ایران باستان

سرفصل دروس: (۲۴ ساعت)

این درس به شناخت تحلیلی حاکمیت و قدرت سیاسی و مبانی آن توجه داشته نحوه اعمال قدرت را در حوزه فرمانروایی خاندان‌های بزرگ و کوچکی که در فلات ایران پراکنده بودند، و نیز تشکیلات و نهادهای سیاسی و ارتباط آنها را با یکدیگر در دوره‌های مختلف تاریخ ایران پیش از اسلام بعنوان نظام‌های سیاسی حاکم مورد بررسی انتقادی قرار می‌دهد.

در این بحث، طبقات مختلف مردم، روابط آنها با یکدیگر به عنوان ساختار اجتماعی، و نیز سه بحث فلاح، صنعت و تجارت و نیز تنوع سیستم‌های مالیاتی به عنوان ساختار اقتصادی، وضع فرهنگی چون آموزش، تفکر و ارتباط با فرهنگ‌های دیگر، تاثیرگذاری و تاثیرپذیری آن در دوران‌های مختلف تاریخ ایران پیش از اسلام مورد بررسی انتقادی قرار می‌گیرد.

مبانی تاریخ تمدن

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشناز:

هدف: مطالعه و نقد و بررسی ریشه‌های تکوین تمدنها و عوامل پیدایش و تاثیر تمدنها در زندگی انسانی

سرفصل دروس: (۲۴ ساعت)

معنای لغوی تمدن در زبانهای گوناگون

تعاریف تمدن

رابطه تمدن با فرهنگ

عوامل پیدایش تمدن

محیط

انواع محیط

نژاد

کار و کوشش

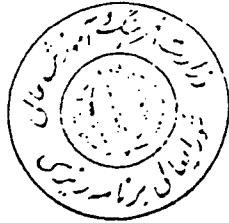
.....

عوامل موثر در ترقی یا انحطاط تمدنها

عوامل داخلی

عوامل خارجی

اقتصاد، سیاست، فرهنگ.....

انواع تمدنها (طبقه بندی تمدنها)

تمدنهای رودخانه‌ای، بارانی، .....

تمدنهای باز، بسته، .....

تمدنهای زنده، تمدنهای مرده، ...

مراحل و منازل اصلی تمدن بشری

شکار، کشاورزی، صنعت، .....

ربانی، فلسفی، علمی، .....
.....

آراء و اندیشه‌های متفکران بزرگ درباره تمدن (ابن‌خلدون، .....)

نقش ابزار، و فنون در تاریخ تمدن

تمدن و تعالی اخلاقی و اجتماعی

جایگاه تمدنهای مشرق زمین در تمدن بشری

جایگاه تمدنهای مغرب زمین در تمدن بشری

جایگاه تمدن اسلامی در تمدن بشری

موقعیت کنونی تمدن

پیش‌بینی در مورد آینده تمدن

مواد اولیه

محیط زیست

انرژی

ارتباطات
.....

تقسیمات تاریخ جهان

مفهوم ماقبل تاریخ و دور متاریخی

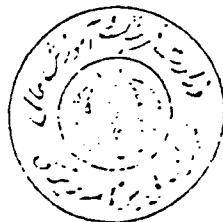
جایگاه تمدنهای اسلامی، اروپائی، ..... در تمدن جهانی

نظریه‌های دوری و خطی در تاریخ جهانی

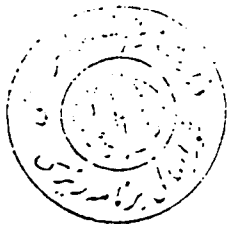
نظریه عرض جغرافیایی در تاریخ جهانی (سیرتاریخ در عرض جغرافیایی)

نظریه طول جغرافیایی در تاریخ جهانی (سیرتاریخ در طول جغرافیایی)

نظریه ترکیبی (طول و عرض جغرافیایی) در تاریخ تمدن

مطالعه و بررسی تاریخ اروپا در عصر باستان

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشیناز:

هدف: مطالعه و بررسی تحولات تاریخ اروپا در عصر باستان، برای آشنایی با ریشه تحولات اروپا در قرون و دوره‌های بعدی

سرفصل دروس: (۲۴ ساعت)

موقعیت جغرافیایی اروپا برای تماس با خاورمیانه باستان
تمدنهای خاورمیانه باستان (مصر، بین‌النهرین ۰۰۰) و تقدم زمانی آنها بر تمدن اروپا
دستاوردهای تمدنهای خاورمیانه باستان
چگونگی انتقال دستاوردهای تمدنهای خاورمیانه باستان به اروپا
اقوام ساکن در اروپا قبل از ورود هند و اروپایی‌ها
یونان قبل از ورود اقوام هند و اروپایی
چگونگی استقرار اقوام یونانی در یونان
عصر هومر

فرهنگ و معتقدات عصر هومری

تاریخ سیاسی یونان باستان

نظام سیاسی دولت شهر در یونان

طبقات در یونان باستان

هنر و معماری یونانی

فلسفه و علوم در یونان

یونانیان و غیر یونانی‌ها (جنگ با ایران ۰۰۰)

میراث های تمدن یونانی - نقش تمدن یونانی در تاریخ تمدن غرب

پیدایش دولت مقدونی - یونانی به وسیله اسکندر

جایگاه تمدن یونانی در عصر جانشینان اسکندر

تحولات داخلی ایتالیا و به قدرت رسیدن رومیان

اوایل دولت روم

- تسلط رومیان بر مدیترانه

- دستیابی رومیان بر قلمرو جانشینان اسکندر

- تحولات داخلی روم در عصر فتوحات

طبقات و نظام سیاسی روم

- مسأله بردگان

- بحرانهای سیاسی و اجتماعی روم در قرن دوم و اول قبل از میلاد

- پیدایش مسیحیت و گسترش آن در روم

- همسایگان و ملل تابعه روم

- تبدیل نظام سیاسی روم از جمهوری به امپراتوری و پادشاهی

- نحوه برخورد دولت روم با مسیحیان

- عصر امپراتوران سرباز - بحران زندگی شهرنشینانی در روم

- انحطاط اخلاقی و اقتصادی روم

- اصلاحات و تلاش برای بهبود اداره امور

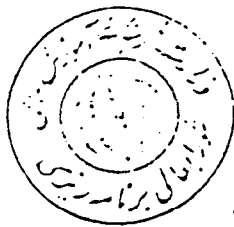
تهاجمات خارجی و تجربه امپراتوری

- آزادی مسیحیان و رسمیت مسیحیت

- چگونگی پیدایش روم شرقی (بیزانس)

- سرنوشت امپراتوری در غرب

- جایگاه تمدن روم در تاریخ تمدن غرب

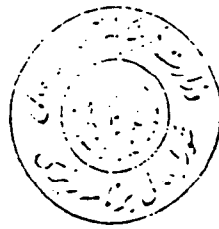
چرا روم سقوط کرد؟

- بیزانس و مسیحیت - مسیحیت و کلیسای روم

- بیزانس در جدال با ساسانیان و مسلمانان

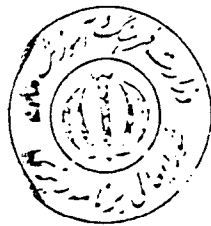
- بیزانس در عصر ژولخساتیان

- تحولات داخلی بیزانس

مطالعه و بررسی تاریخ اروپا در عصر قرون وسطی

تعداد واحد: ۲

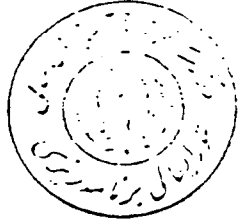
نوع واحد: نظری

پیشنیاز:

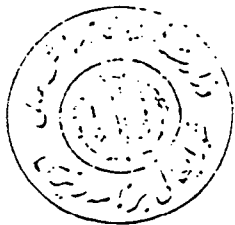
هدف: مطالعه ویژگیهای تاریخ اروپا در قرون وسطی و بررسی نهادهای سیاسی اقتصادی، اجتماعی و مذهبی دوره قرون وسطی شناخت قدرتهای موثر در اروپا - مطالعه انتقادی جنگهای صلیبی - مطالعه تفکر دینی در قرون وسطی

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

- نتایج سقوط روم برای اروپا
- اقوام مهاجمی که پس از سقوط روم در اروپا مستقر شدند
- موقعیت کلیسا پس از سقوط روم
- تلاشهای بیزانس برای دستیابی بر میراثهای روم
- تنزل دولت، مدنیست، تجارت، ..... در اروپا
- تکوین اروپای قرون وسطی (کلیسا و فئودالیسم)
- معنا، مفهوم و محدوده زمانی قرون وسطی
- پیدایش دولت فرانک (مرونژین، کارلورنژین)
- رابطه دولت و کلیسا در عصر فرانکها
- تحول حاکمیت سیاسی در دولت فرانک

- عصر شارلمانی - فتوحات و ملکداری شارلمانی
- مقابله فرانکها با مسلمانان اسپانیا
- تجزیه امپراتوری فرانک
- مهاجرات جدید اقوام مهاجر به اروپا
- افزایش اقتدار پاپها در اواسط قرون وسطی
- تشکیلات و آداب و رسوم کلیسا - اسکولاستیک
- توسعه فنودالیم در اروپا
- نظام اقتصادی، اجتماعی، سیاسی و حقوقی فنودال
- شوالیهها
- مشکلات زندگی اروپائیان در عصر فنودالیم
- پیدایش دولت های جدید در اروپا (انگلستان، آلمان و فرانسه)
- فراهم آمدن مقدمات جنگهای صلیبی
- شروع جنگهای صلیبی و چگونگی شرکت اروپائیان در آن
- جنگ صلیبی اول دوم
- جنگ سوم پادشاهان اروپائی و شرکت در جنگهای صلیبی
- جدال پاپ و پادشاهان
- زندگی اقتصادی، اجتماعی صلیبیون در آسیا
- وضع دولت بیزانس و جنگهای صلیبی - جنگ صلیبی چهارم
- آخرین جنگهای صلیبی - نتایج جنگهای صلیبی برای اروپا
- وضعیت کلیسا در جریان جنگهای صلیبی و پس از آن - فرق درویشی و شوالیه ای
- و تمعیت فنودالیم پس از جنگهای صلیبی
- رشد شهرنشینی و تجارت

- انتقال علوم اسلامی به اروپا - چگونگی این امر و نتایج آن
- وضعیت اسپانیا و مسلمانان در نیمه دوم قرون وسطی
- افزایش قدرت پادشاهان و توسعه شهرنشینی و تجارت
- تنزل موقعیت کلیسا پس از جدال با شاهان، اسارت بابلی، پیدایش بدعت‌ها ۰۰۰۰
- موقعیت متفاوت فتوایس در کشورهای اروپایی
- جنگ‌های صدساله
- مسئله تفتیش عقاید
- ارزیابی اطلاعات جغرافیایی اروپائیان در مورد شرق در دوره قرون وسطی
- علم و دانش اروپائیان پس از جنگ‌های صلیبی
- هنر و معماری در اروپای قرون وسطی
- ارزیابی جایگاه قرون وسطی در تاریخ اروپا
- اهمیت قرون وسطی در شکل‌گیری ملیت‌های اروپایی
- حاکمیت و حکومت و وضع نابسامان آن در قرون وسطی
- خاتمه قرون وسطی

مطالعه و بررسی تحولات سیاسی و اجتماعی اروپا در عصر رنسانس تا پایان قرون جدید

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز:

هدف: مطالعه انتقادی مشخصات عمومی تاریخ اروپا در قرون جدید، بررسی ریشه‌های رنسانس، تاثیرات رنسانس در اروپا، مطالعه تحولات این در عصر رنسانس
بررسی انتقادی تحولات اقتصادی اروپا در این دوره و تاثیر آنها در تحولات بعدی

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

معنا و مفهوم رنسانس - محدوده‌ها و مضامین رنسانس

رنسانس چگونه آغاز شد

نخستین پیشقدمان رنسانس

نقش عوامل اقتصادی، اجتماعی و سیاسی در پیدایش رنسانس

ادوار و مراحل رنسانس

اخلاق و اندیشه در عصر رنسانس

تاثیرات رنسانس بر ایتالیا و میراث‌های رنسانس ایتالیایی

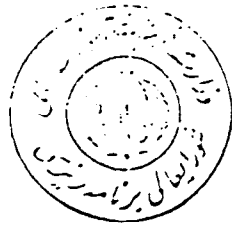
اندیشه سیاسی در عصر رنسانس

متفکران رنسانس در خارج از ایتالیا

نقاشان و نویسندگان بزرگ عصر رنسانس

خصوصیات نقاشی عصر رنسانس

معماری عصر رنسانس

رנסانس چگونگی در ایتالیا پایان یافت

تحولات سیاسی عصر رنسانس

رنسانس در اسپانیا، فرانسه و انگلستان و هلند

نهضت اصلاح دینی و نوابق آنان

علل اصلاح طلبی لوتر

عقاید و تعلیمات لوتر

اوضاع آلمان در عصر لوتر - جنگهای مذهبی - نتایج ملح اکسبورگ

کالون و اندیشه‌های او

نتایج تعلیمات لوتر و کالون از نظر رشد سرمایه‌داری

دیگر فرق پروتستان

- پیدایش کلیسای های ملی در انگلستان و فرانسه

- نهضت ضد فورم تحریکات جدید در دنیا مسیحیت

- اکتشافات جغرافیائی (علل و انگیزه‌ها)

سازیبی دانش جغرافیائی اروپائیان در آستانه اکتشافات - سفرهای ایتالیایی، و پرتغالی‌ها

- نتایج علمی و اقتصادی اکتشافات

- فرانسویان، انگلیسی‌ها و هلندیها و اکتشافات آنها

- مرکا نالیسم یا معنا، مفهوم و نتایج آن

استعمار اروپائی در دوره قرون جدید

- گسترش علوم و فنون

- پیشرفت طبه بیروزوا

- دولت های اروپائی در دوره قرون جدید

فرانسه،، انگلستان، پروس، اتریش، اسپانیا

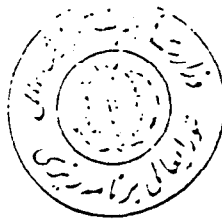
- جنگهای سی ساله و صلح وستفالی

- جنگ های قرن هجدهم و نتایج آنها

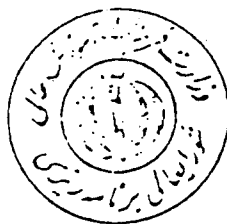
- تحولات اروپائی شرقی در قرن هجدهم

- مستمرات در قرن هجدهم - جنبشهای دموکراتیک و استقلال طلبانه در قرون جدید

- عمر روشنگری در فرانسه

مطالعه و بررسی تاریخ معاصر اروپا از انقلاب کبیر فرانسه تا پایان قرن ۱۹

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز:

هدف: مطالعه و بررسی انتقادی تحولات سیاسی، اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی اروپا در دوره معاصر، بررسی ریشه‌های انقلاب کبیر فرانسه، تأثیرات آن در تحولات اروپا، مطالعه انتقادی تحولات انگلستان در این دوره.

سرفصل دروس: (۲۴ ساعت)

- علل و مقدمات انقلاب فرانسه در سال ۱۷۸۹

علل فکری، اقتصادی، اجتماعی و سیاسی

- بحران در رژیم سلطنتی فرانسه و پیدایش انقلاب

- دوره مشروطه سلطنتی در انقلاب فرانسه

مجالس مقنن - قوانین آنها - احزاب آنها

بحرانهای داخلی و خارجی دوره مشروطه سلطنتی

- تاسیس جمهوری اول فرانسه

ترور - تحولات داخلی کشمکش میان احزاب

پایان ترور - هیئت مدیره‌ها و کنسولها

جنگ های خارجی و اتحادهای اروپائی

- امپراتوری ناپلئون

چگونگی تاسیس امپراتوری، سیاست داخلی ناپلئون

جنگهای ناپلئون و سیاست اروپائی او

شکست و چگونگی پایان کار او

- بورژوازی فرانسه بعد از انقلاب ۱۷۸۹

- صدور انقلاب فرانسه به ممالک اروپائی و نتایج آن

- کنگره وین و نتایج آن

- علل، چگونگی و نتایج دسته بندیهای دول اروپائی در جریان انقلاب فرانسه

- بازگشت سلطنت به فرانسه و انقلاب ۱۸۳۰

- تحولات داخلی انگلستان در اوایل قرن نوزده

- نتایج انقلاب صنعتی برای انگلستان و گسترش آن در اروپا

- انقلاب کشاورزی و تجاری و نتایج آن در اقتصاد دول اروپائی

- پیدایش اولین جنبشهای سوسیالیستی و تحولات آنها

- پیدایش آنارشپیسم و گسترش آن در اروپا

- انقلاب و ضدانقلاب در اروپا می نیمه اول قرن نوزدهم

- سیمای سیاسی اروپا در اواسط قرن نوزدهم

- امپریالیزم اروپائی در آفریقا و آسیا

.....
مستمرات انگلستان، فرانسه.....

- نتایج استعمار برای اروپا

- اندیشه های سیاسی استعمار

- پیدایش دولت های آلمان و ایتالیا و تاثیر آن بر موازنه قدرت در اروپا

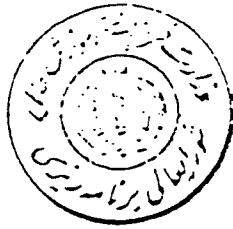
- گسترش قلمرو روسها از اواخر قرن هجده و نتایج آن در سیاست اروپا

- ایالات متحده و قاره آمریکا

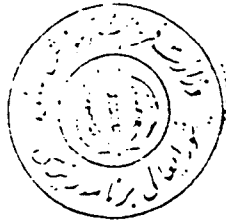

- موقعیت عثمانی در برابر اروپای قرن نوزده

- موقعیت علم و تمدن در قرن نوزده

مطالعه و بررسی تاریخ قرن بیستم

تعداد واحد: ۲

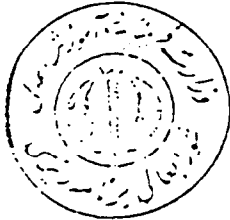
نوع واحد: نظری

پیشنیاز:

هدف: مطالعه و بررسی تحولات اروپا در قرن بیستم، دستمندیهای این دوره، مطالعه انتقادی بحرانهای جهانی در قرن ششم، ریشه‌های اقتصادی جنگهای بزرگ قرن بیستم، مطالعه تحولات فکری و اقتصادی جهان در قرن بیستم

سرفصل دروس: (۲۴ واحد)

- چگونگی آغاز دوره صلح مسلح در تاریخ اروپا
- کشمکش‌های دولت‌های اروپایی در دوره صلح مسلح
- رقابت‌ها و مستعمراتی میان دول اروپایی
- مناطق بحران خیز در سالهای قبل از جنگ جهانی اول
- شمال آفریقا شرق دور - جنوب آفریقا
- بحرانهای بالکان و علل آنها
- چگونگی دسته بندیهای دول قبل از جنگ جهانی اول
- اتحاد امپراتوران سه‌گانه - اتحاد مثلث
- روسیه، فرانسه و انگلیس از رقابت تا اتحاد
- قراردادهای ۱۹۰۵ و ۱۹۰۷
- چگونگی آغاز جنگ جهانی اول گسترش آن

جنگ جهانی اول در اروپا

- جنبه های تکنیکی جنگ

- جنگ جهانی اول در خاور میانه

- جنگ جهانی اول در شرق دور

نتایج جنگ جهانی اول

کنفرانس ورسای و معاهدات جانبی آن - جامعه ملل

معاهده سایکس پیکو و سرنوشت امپراتوری عثمانی

موقعیت ژاپن و آمریکا در شرق دور

وضعیت دزلهای غالب و مغلوب پس از جنگ اول جهانی

- بحران در دولت های اروپائی (بحرانهای سیاسی، اقتصادی و اجتماعی)

- پیدایش فاشیسم در اروپا

- جمهوری و ایما در اقدامات آن

- مسئله کمونیسم در شوروی و اروپا

- بالکانیزاسیون اروپائی شرقی

- کشورهای قرنطینه

- کمیتترین

- پیمانهای اپالوکارنو

مسئله نمرات و وامهای دوران جنگ

- پیروزی نازیها در آلمان تشکیل پیمان ضد کمونیستین

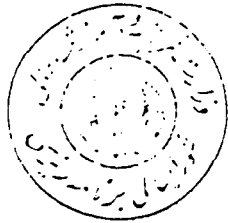
- سیاست داخلی و خارجی دولت آلمانی نازی

الجا (آشلوپس) اتریش به آلمان

کنفرانس مونیخ

- معاهده دوستی آلمان و شوروی

آغاز جنگ جهانی دوم و چگونگی گسترش آن

پیروزی آلمان و ایتالیا در اروپا

آغاز جنگ دول محور با شوروی

جنگ ژاپن و آمریکا در شرق دور

خاورمیانه و شمال آفریقا در جریان جنگ جهانی دوم

تحولات سیاسی نظامی در اقیانوس اطلس

پیروزی نهایی متفقین - نتایج جنگ جهانی دوم

سازمان ملل و دیگر سازمانهای منطقه‌ای و جهانی

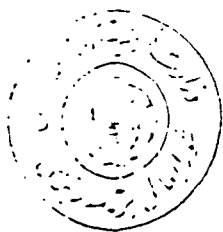
دوقطبی شدن جهان و ایجاد پیمان‌های نظامی

جنگ سرد و بحرانهای آن

مسائل منطقه‌ای (خاورمیانه، شاخ آفریقا، ۰۰۰) و بین‌الملل پس از جنگ اوضاع کنونی جهان

مسائل جهان کنونی (گرسنگی، محیط زیست، خطر اتمی، ۰۰۰۰۰)

سیره نبوی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: رعایت توالی تازیخی

هدف: مطالعه انتقادی گزارشهای تاریخی، مطالعه تطبیقی سیره‌ها و آشنایی با روایان سیره‌ها و مورخان تاریخ صدر اسلام

مرفعل دروس: (۳۲ ساعت)

چنانچه ایام عرستان و قاعده‌ها و شب‌نویس، مطالعه زندگی‌نویس و سیره نبوی، سیره نبوی با تکیه به مطالعه‌های جنوب و شمال عربستان مانند: سیاقیان، معنیان، قناتیان، حشر موت، تدمریان نسطیان، حیره، اندام و فغان، مطالعه جامعه شامی قیامی و سیره نبوی در آستانه ظهور اسلام، بررسی فرشت و مغانی و سیره نبوی در آستانه ظهور اسلام، مطالعه بررسی ساختاری سیاسی، اجتماعی مکه و اهمیت آن در عرستان و سیره نبوی مطالعه قرآیل عمده حجاز، خاصه قریش، خزاعه، اوس و خزرج

بررسی انتقادی گزارشهای مربوط به سیره نبوی، پیامبر اسلام، بررسی اخلاقی مربوط به سوره‌های اول سوره و دوره دعوت سرتی، دوران دعوت علنی و مطالعه تحلیلی واکنش‌های تعدیه مکیان و اطراف قریش، مهاجرت به حبشه، محاصره اقتصادی، استعمار آزره مسلمین و مقدمات هجرت، بیعت عقبه اولی و ثانیه، توطئه دار النعوه لیله المبیت و هجرت، بررسی جایگاه هجرت و اهمیت آن در تاریخ اسلام

مطالعه انتقادی جامعه‌شناسی در آستانه هجرت با تکیه بر ترکیب قرسی و مذهبی

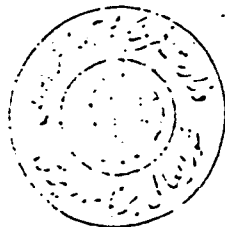
بشر، بررسی حوادث سال اول و دوم هجرت، خاصه میاسی اجتماعی نتاخوت، اتحاد

سیاسی با مشرکین و اهل کتاب و تشکیل امت واحد در مدینه

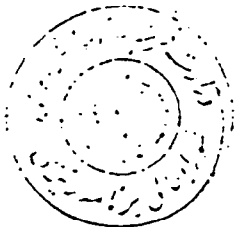
مطالعه انتقادی تمزوات و سراجای پیامبر اسلام و مقایسه تطبیقی اخبار مختلف

دنباله سیره نبوی

مربوط به عزوات و سراپا ، مطالعه سیاستهای نظامی پیامبر اسلام ، اقدامات سیاسی
و تبلیغی پیامبر نظیر دعوت پادشاهان و بدویان و حضریان در داخل شبه جزیره ، مطالعه
انتقادی و تحلیلی حجه الوداع و بزم غدیر ، بیماری پیامبر ، تدارک جیش امام
و رحلت پیامبر ، مطالعه انتقادی گزارشهای مربوط به سقیفئہ باعده .

سینه‌سره علمی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: رعایت توالی تاریخی

هدف: بررسی دقیق سیر حضرت علی و تحقیق در راه و روش امام از وراثت پیامبرتسا

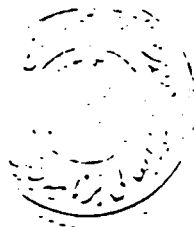
شهادت امام با تکیه به دوره خلافت حضرت علی

سرفصل دروس: (۲۴ ساعت)

مباحثه زندگی حضرت علی از تولد تا بعثت پیامبر اسلام، علی اولین مسلمان، بررسی انتقادی منابع تاریخی هرایز زمینه، بررسی زندگی، و سیر حضرت علی در دوره یگان، اهمیت و بررسی جایگاه حضرت علی در دوره سندی و نقش امام در تحولات مابین و سالی ویژه حضرت علی در دوره صفی نظیر ماموریت یمن، سیر علی در ابتدای رحلت حضرت رسول (ص) - بیانگامی به سوانح امام در باره خلافت ابوبکر در نهج البلاغه، سیره امام در دوره در خلیفه اولی، راه و روش امام در برابر خلافت عثمان، موضع انتقاد و دفاع از عثمان، سیره حکومتی امام در دوره خلافت بررسی سوانح حکومتی امام در نهج البلاغه، راه و روش امام در جنگها، راه و روش امام در مقابل انحرافات برتری جویان و دفاع از موالی و حمرا، راه و روش اقتصادی امام

نقد و بررسی تاریخ اسلام تا پایان، اسدیان

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: رعایت توالی تاریخی

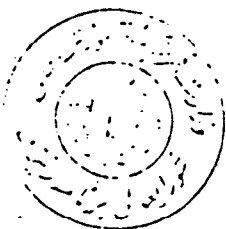
هدف: مطالعه انتقادی تاریخ اسلام از رحلت پیامبر صلی الله علیه و آله تا آغاز سده بیستم میلادی. آشنایی با
مطالعه تحلیلی گزارشهای تاریخی این دوره، مطالعه کلیات متون و چگونگی
گسترش فتنه اسلام، بررسی ریشه‌های شکل‌گیری و مقدمات آن و آثار آن در تاریخ اسلام.

برفصل دروس: (۳۴ ساعت)

مطالعه انتقادی تاریخ اسلام از رحلت پیامبر تا آغاز دوره اسلامی. بررسی
اهم حوادث سیاسی و اجتماعی و تکرار در دوره خلفای اولیه، مطالعه تطبیقی، انتقادی
نتیجه ریشه‌یابی جنگ‌های داخلی دوره خلافت حضرت علی (ع)، مطالعه و بررسی ریشه‌های
فتح امام حسن، بررسی زمینه‌های بداین سلطنت اموی، مطالعه انتقادی اهم مسائل
سیاسی، نظامی و اجتماعی جهان اسلام در دوره اموی، بررسی حوادث خراسان و اوضاع
ایران در دوره اموی، بررسی تأثیر مهاجرت‌های قبایل غریبه به شرق ایران، رشد مابسی
تفاهد های قبایل مشرو و بیهه و اثرات آن در انحطاط استیلای امویان.
ریشه‌یابی و بررسی چگونگی تکوین دعوت عباسی در بین‌النهرین و خراسان
بررسی روند رشد دعوت عباسی تاریخی ابومسلم، مطالعه انتقادی شخصیت ابومسلم
و اهداف وی در برکشیدن عباسیان، جنگ‌زب و سقوط آل مروان، بررسی اهم حوادث جنگها
اسلام در عهد اول عباسی، ایرانیان و اعراب در عهد اول عباسی، رشد فتنه خاندان مروان
مامون، بررسی حکومت‌های ایران، ماهیت و نقش آنان در پیوند با عباسیان، مطالعه
انتقادی نهضت‌های ایرانی دوره عباسی، ترکان و عباسیان، بررسی روند شکل‌گیری

ملل و نحل با تکیه بر مسائل اجتماعی و سیاسی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: رعایت توالی تاریخی

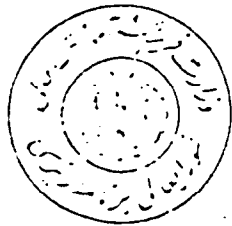
هدف: شناخت مألوف نحل و زمینه سیاسی و اجتماعی تکوین فرق اسلامی، مطالعه

کتابیات عمده این مکتب و شناخت عمده ترین مذاهب فرق اسلامی

سرفصل دروس: (۲۴ ساعت)

بررسی زمینه های اجتماعی بودایش: از این فرقه ها در عالم اسلام، مطالعه و قاری شدن کلامی خوارج مرجئه ها، اسمعش و معتزله، عقاید کلامی سبعه و اهل سنت، بررسی انتقادی چگونگی شکل گیری علم کلام در عالم اسلام، اولین دستکته ها در عالم اسلام، مطالعه از زبان امامی علم کلام و تاثیر آن در زمینه های سیاسی و اجتماعی جامعه
بررسی بودایش فرقه ریدیه و اسماعیلیه و مباحث کلامی عقاید آنان، مطالعه
شاخه های مختلف شیعه زیدی، بررسی شاخه های اهل بیت و اهل بیت و مباحث سیاسی عقاید کلامی هر کدام، خواننده بررسی عقاید قرادیه و نزاریه ایران

براندیشه‌های سیاسی و اجتماعی در جهان اسلام (با تکیه بر اندیشه‌های شیعه)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: رعایت توالی تاریخی

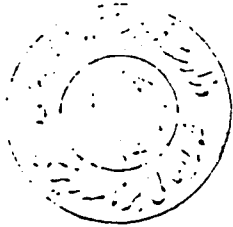
هدف: مطالعه و میندما‌ی‌تکوین اندیشه‌های سیاسی و اجتماعی در جهان اسلام، بررسی و شناخت تفکرات سیاسی در جهان اسلام، مطالعه اثرات اندیشه‌های سیاسی و اجتماعی در تحولات سیاسی و نظامی جهان اسلام.

بر فصل دروس: (۲۴ ساعت)

بررسی چگونگی پیدایش و این آراء، سیاسی در جهان اسلام و اختلاف بر سر مسئله امامت و خلافت، مطالعه نظریات، سیاسی شیعه در باب امام و خصایص امام، وظایف امام و قدرت امام و حیاتی قدرت امام.

مطالعه نظریات، سیاسی اهل سنت در باب خلیفه، مصادیق انقضاء و عقدا امامت، اجتماع، استخلاف، شور او استیلا، بررسی آراء، خوارج و مرجئه، اشاعره، معتزله و در باب امامت و مصادیق عقدا امامت، خصایص خلیفه، شرایط عزل خلیفه و شروط ضروری در امام برای تصدیق امامت، مطالعه نظریات سیاسی، ماوردی، ابن قزوه ابوبکر باقلانی، بغدادی، نزاری، امام الحرمین جوینی، ابن تیمیّه و دیگر اندیشه‌گران جهان اسلام، نظیر فارابی و ابن سینا، بررسی جایگاه سلطنت و وظایف سلطان در اندیشه متکلمان و اندیشه گران سیاسی اهل سنت نظیر غزالی و خواجه نظام الملک و دیگران، بررسی تاثیر آراء، سیاسی اندیشه‌گران اهل سنت در نظام عباسی، مطالعه آراء، سیاسی و زبده‌ها، ضحی در سلوک الملوك و نقش وی در دعای خلافت ازبکان، مطالعه آراء، سیاسی متفکران سیاسی معاصر در جهان اسلام، آراء، سید جمال، محمدتوده، رشید رضا، کواکبی، حسین مطهری و سایر فرزانگان و اندیشه‌گران سیاسی عصر حاضر.

تاریخ اسلام در شبه قاره هند و آسیای مرکزی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز:

موضوع: مطالعه انتقادی چگونگی ورود اسلام به شبه قاره آسیای مرکزی و تاثیر آن در تحولات سیاسی و اجتماعی این مناطق.

سرفصل دروس:

موقعیت جغرافیایی، شرایط طبیعی، و محدوده

اوضاع سیاسی هند در قرن اول هجری / ۷تم میلادی.

الف: راجهوت و مادرتشمال

ب: چالولیا در جنوب

اوضاع هند در قرن اول هجری / ۷تم میلادی

الف: بودیسم (شعبه، ماهایانی) در هند مغرب

ب: هندوئیسم (ایدئولوژیسم) در هند کبیر

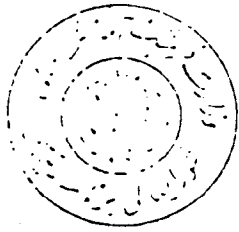
اوضاع اجتماعی هند با تکیه بر مسئله کاست

فتوحات مسلمانان در قلمرو حکومت خلفا (راشدین - بنی امیه - بنی عباس) و چگونگی تشکیل

تفکر شرعی جهل اسلام

بیشروی اسلام در دوره سند و کابل از طریق تجارت و جهاد

نفوذ فکری و انتقادی اسلام

تحولات شهر شرقی در عصر طاهریان و صفاریان

گشوده شدن دره کابل

استقرار دولت معتز بنوی در غزنین در اواخر دولت سامانی

فتوحات غزنویان در نواح شمال و غربی هند

نتایج فتوحات غزنویان در هند

توسعه تجارت دریایی در اقیانوس هند و خلیج فارس در قرون نخستین اسلامی

نتایج اقتصادی و فرهنگی تجارت دریایی با هند

پیدایش دولت غوریان و نقش آن در گسترش اسلام در شمال هند

دولت سمانیان جانشین غوریان در هند. غلامان ترک، نقایه، خلیج، شمشیر.....

میزهای شه الی هند در دوره ساجدات، منول و عمرا یلخانان

فتوحات، زین، برادر هند، چگونگی و نتایج آن

گسترش اسلام و فرهنگ ایرانی در نواحی مرکزی و جنوبی هند

توسعه قدرت و نفوذ افغانان در هند (پدیده ۱۰۰۰)

تعارف سنا و ترک را افغانان در هند قریب ۱۰۰۰ هجری

اعرافت هند و چگونگی انطباق با حاکمان جدید

تاسیس دولت منولان اعظم، نقش افغانان، غلبه بر افغانان

اوضاع داخلی هند در عصر بارسو و همایون

دین و دولت در عصر اکبر

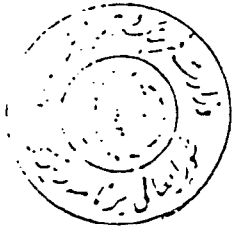
فتوحات منولان اعظم و دکن

فرهنگ و تمدن هند در عصر منولان (نفوذ زبان و فرهنگ ایرانی)

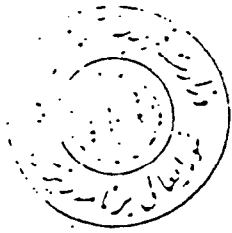
روابط ایران با هند و دکن در عصر منولان، مسئله قندهار، تجارت

استعمار اروپایی و مسئله ثروت هند

پرتغالی‌ها، فرانسوی‌ها و انگلیسی‌ها (کمپانی هند شرقی)

جنوب هندو چگونگی نفوذ استعمار، سقوط حکومت گجرات
چگونگی غلبه استعمار انگلیس و رقیبان ارببائی در قرن هجدهم
اوضاع دولت مغولان اعظم پیراز / اورنگزیب
انحطاط دولت مغولان اعظم از فرخ سید و سهار شاه
شیوه های نفوذ انگلستان کمپانی هند شرقی در هند و گسترش نفوذ مبارزات مدرنیستی،
تیپو سلطان، ماراته ها ...
استعمار انگلستان در نیمه اول قرن نوزدهم و اوضاع سیاسی داخلی هند
شورش سیهان (۱۸۵۶) و نتایج آن
اداره مستعمرات هند
ادوات حکمرانان انگلیسی برای توسعه نظام اداری استعمار، توسعه قلمرو حکومت هند
تجدولات داخلی (قانون، آموزش، سانس، اقتصاد) در دوره فرمان وایان (نایب السلطنه)
جدید اقدامات آیان
چگونگی شکل گیری مجلس هندو، مدارس، سیک و ماراته، اقدامات و مبارزات آیان
تاریخچه مبارزات استقلال طلبی آرو و همپای سرزمین هند. انگیزه، تشکیلات، چگونگی
مبارزه گاندی و دعوی مدارزات استقلالی طلبانه
نقش مسلمانان در استقلال هند
آسیای مرکزی، موقعیت جغرافیائی، شرایط طبیعی و محدوده آن
خراسان بزرگ، ماوراءالنهر ... محدودیتها و معانی
عقب نشینی دولت ساسانی به سمت شمال شرقی ایران و نتایج آن
توسعه قلمرو دولت تانگ به سمت مغرب و نتایج آن
تکوین شرف شمال شرقی جهان اسلام در عصر خلافت (قرن اول و دوم هجری)
اوضاع سیاسی و فرهنگی شرف شمال شرقی (دین زردشت، بودائی، مسیحی، اسلام، عناصر
ترک، عرب و ایرانی - تاجیک)

بیدایش دولت سامانی و نتایج سیاسی، فرهنگی آن برای تمدن ایرانی

گسترش نفوذ عنصر ترک (نتایج سیاسی و نظامی)

دولت آل انراسیاب (ایلک قانیه) در ماوراء النهر

موقعیت دولتهای تنزیوی خوارزمشاهی (قبل از خاندان انوشترکین - خرجه) غوری و ایلک

خانی در شمال شرقی ایران

تاسیس دولت سلجوقیان

تحولات مرزهای شمال شرقی ایران در عصر تجربه و زدن دولت سلجوقیان (غوریان، قراختاییان

ایلک قانیه و خوارزمشاهیان)

نتایج تعارضات سلجوقیان و لنگرمانها و قراختاییان تا رسیدن به جنگ قطب آن - ۱۵۳۶

نقشه عنصر ترک بر شمال شرقی ایران و ادامه فرهنگ و تمدن ایرانی (ایرانی خند) - ۱۵۳۶

قراختاییان یورقییان در اواخر قرن ششم

تحولات داخلی دولت قراختاییان و پیروزی سلسله خوارزمشاهیان

تشکیل اولین جفتای در جوجی

نتایج دولت‌های ایلخانی، جفتایی و سوزجی در شمال شرقی ایران

تشکیل دولت تیموریان و تحولات آن

بیدایش دولت ازبکان امینی (تیموریان) و نتایج آن

تجزیه دولت ازبکان در قرون موزده مجری و نتیجه (نتایج) و نتایج آن

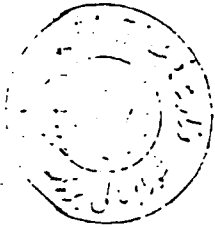
توسعه قلمرو دولتهای تزار و منچو و نتایج آن

ایران عصر قاجاریه، معاهده آخال.....

انقلاب بلشویکی و بیدایش جمهوریهایی آسیای مرکزی

نقد و بررسی تاریخ ایران از سقوط ساسانیان تا آغاز خلافت عباسی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: دروس عمومی رشته کارشناسی ارشد

هدف: آشنائی با شیوه نقد و بررسی موضوعات تاریخ ایران در دوره ساسانی و آغازین انتقادی

در اصلی ترین مسائل تاریخی دوره مورد بحث

برنامه دروس:

نقد و ارزیابی و مطالعه تطبیقی، متون و منابع اصلی دوره مورد بحث، ایران ساسانی

ریشه‌های داخلی و خارجی سقوط حکومت ساسانی، بررسی کیفیت گسترش اسلام در ایران

، همراهِ با نقادان گزارنده، پهنای متفاوت فتوح ایران، ایران و اسلام در جهان اسلام، ایران و جهان اسلام

سویلی ایرانی، در قرن اول هجری امویان و ایرانیان، چگونگی اداره ایران در زمان اموی

بررسی ریشه‌ها و تأثیرات سیاسی اقتصادی و اجتماعی مهاجرت قبایل عرب به ایران

به ویژه سده‌های ایران مرکزی و خراسان بزرگ، در قرن اول هجری، چگونگی گسترش دولت

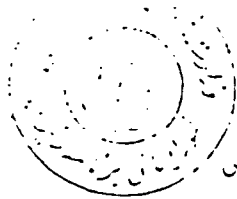
عباسی در ایران شرقی، قیام باجمعه، خراسانی، ریشه‌های سیاسی سقوط امویان و سرآمدن

عباسیان

نقد و بررسی تاریخ ایران از خلاف عباسی تا سقوط بغداد

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: دروس عمومی و رعایت توالی تاریخی دروس

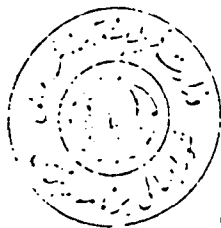
هدف: نقد و بررسی منابع و موضوعات اصلی تاریخی این دوره، دانش افزایی انتقادی

در گزارش‌های تاریخی دوره مورد بحث

سرفصل دروس: (۲۴ ساعت)

نقد و بررسی منابع اصلی تاریخی مواین دوره، بحث و بررسی انتقادی از تاریخ‌ذات،
بنا بر پایه سائنل تاریخ ایران، مطالعه و بررسی سیر تکوین حکومت‌های ایرانی از طاهریان
تا صفاریان، مطالعه و نقد و بررسی سیر تکوین حکومت‌های ایرانی از طاهریان
خلافت، سلطنت و برابری و روابط و جایگاه حرکت‌ها و تحولات نفوذ و اقتدار آنها در طول
دوره عباسی، مباحثات علمی و تاریخی دوره عباسی و بررسی آراء سیاسی آنان، نظیر خواجسته
نظام الملک طوسی، غرانی طوسی، امام الحرمین جوینی مطالعه انتقادی مسائل سیاسی
اداری، اقتصادی و اجتماعی ایران در دوره عباسی.

نقد و بررسی تاریخ مفلان، تیموریان، حکومتها و قدرتها محلی ایران

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: دروس عمومی و رعایت توالی تاریخی دروس

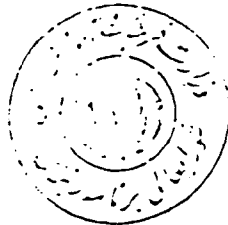
هدف: آشنائی با اصلی‌ترین منابع تاریخ این دوره، نقد و بررسی منابع، دانش افزایشی

انتقادی

سرفصل دروس:

نقد و بررسی و مطالعه تطبیقی تاریخ مفلان، تیموریان و قدرتها محلی ایران.
بررسی ریشه‌های هجوم مفلان به ایران و تأثیرات سیاسی، اقتصادی و فرهنگی اجتماعی و -
اعتقادی حملات مغول، مطالعه انتقادی دوره ایلخانیان، بررسی و مطالعه انتقاد، بهشت و
حکومت‌های محلی، نظیر حریداران، مرعشیان، آل چویش ^{و غیره} در دوره ایلخانیان، بررسی و نقادی
در ریشه‌های سیاسی، مؤرخان و نتایج حمله تیموریان به ایران، اثرات و نتایج حمله تیموریان
به ایران، فرهنگ و تمدن ایران در دوره مغول و تیموری، مطالعه انتقادی قیاس‌های دره ویش
شیعی در دوره تیمیزی نظیر خروقی، شمشیان، بختا و ... در دوره مطالعه انتقادی تاریخ
آق قویونلوها، قره‌قویونلوها و دیگر قدرتها محلی در دوره تیمیزی

نقد و بررسی تاریخ ایران از منفویان تا ظهور قاجاریه (با تکیه به مناسبات خارجی)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: دروس عمومی

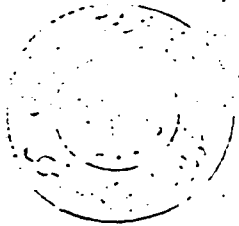
هدف: آشنایی و ارزیابی از منابع و موضوعات اصلی این دوره، دانش افزایی انتقادی

سرفصل دروس:

نقد و بررسی منابع اصلی تاریخ ایران از منفویان تا قاجاریه، بررسی تاریخ سیاسی و اجتماعی ایران از دوره صفوی تا عصر قاجاریه، بررسی روابط ایران با روسان و دولت‌های کشورهای پرتغالیها، اروپاییان، عثمانیها، فرانسه‌ایها، انگلیسیها در این دوره، هلندیها، آلمانیها و روسیه، بررسی اهم مسائل فکری و روابط دین و دولت و اداری و فرهنگی در دوره صفویه، بررسی سیر، حیات تشیع و ساختار جامعه این دوره، بررسی و مطالعه اقلیت‌های مذهبی در این دوره، بررسی انتقادی علل سقوط صفویان و سرآمدن افشاریان، بررسی نظام اجتماعی، اقتصادی ایران در دوره صفوی، تاریخ سیاسی و اجتماعی ایران در دوره افشاریه و زنده‌یاد تکیه به مناسبات خارجی در این دوران.

ایران در عهد قاجاریه با تکیه بر مناسبات خارجی

ونهضت مشروطیت

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشین ساز: رعایت توالی تاریخی

هدف: شناخت تحولات سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی ایران در دوره قاجاریه با تکیه بر مناسبات خارجی، روش‌های بررسی انتقادی و تحلیلی و نهضت مشروطیت

سرفصل دروس:

نگاهی به تحولات جهانی نیدم و قرن هجدهم و قرن نوزدهم و دوره ایران - دوره مدینه سیاست جهانی بررسی اوضاع سیاسی، اجتماعی و اقتصادی ایران در آن زمان - سردمدار - چهره بگونگی تشکیل حکومت قاجاریه و تحولات سیاسی - اجتماعی دوره قاجاریه - مستدخان

بررسی تحلیلی تحولات ایران در دوره فتحعلیشاه با توجه به جنگهای ایران و

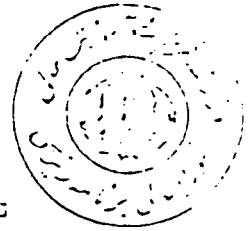
روسیه - بررسی معاهدات گلستان و ترکمن چای، روابط ایران با انگلستان، فرانسه، عثمانی، قراردادهای حاصل از این روابط

تحولات ایران در دوره محمدشاه قاجار، مسأله هرات و روابط خارجی ایران با انگلستان، روابط با دولت عثمانی

بررسی تحولات ایران عهد ناصری:

تحولات سیاسی - تحول و تکوین دولت در عصر ناصر

تحولات اقتصادی: زمینداری و نقش آن در تحولات اقتصادی - تجاری، صنایع

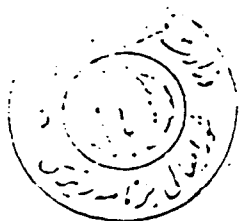

تحولات اجتماعی: رشد طبقاتی و اقشار جدید اجتماعی، نهضت تنباکو
روابط خارجی: ایران در برابر سیاستهای خارجی، روسیه انگلستان
مناخات پاریس و آخال
تحولات فکری: اندیشه گران دور مغربی، نقش آنها در تحولات جامعه
ایران

بررسی تحلیلی تحولات دوره مظفری:

دولت هاد، راز مظفری و نهضت مشروطیت، نهضت ملی و اجتماعی، اجتهاد علمی
و اقتصادی، و فکری نهضت مشروطیت
بررسی انتقادی: نهضت مشروطیت، سیاست های خارجی و نهضت مشروطیت
نخستین مجلس شورای ملی و استبداد مظفری، استبداد
مظفری و اکثریت های طبقاتی، اجتهاد علمی
قیام شم رها زنده شهران، تشکیل شورای بهار و نهضت
مدیر و مروت، سیاست دوم رانداد آن.

تاریخ معاصر ایران

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: رعایت توالی تاریخی

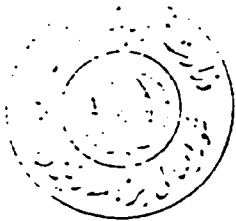
هدف: تحقیق و بررسی سیر تحولات سیاسی، اقتصادی و اجتماعی ایران بازگشایش
بحث ایران در مسائل بین‌المللی، روابط خارجی آن با سایر کشورها
خصوصی دولت ذینفع در منطقه و تاثیرات متقابل این روابط در اقتصاد
مجلس از مجلس دوم تا ۲۸ فروردین ۱۳۲۲

سرفصل: (۳۷ ساعت)

نگاه بر رویه روابط سیاسی، اقتصادی و اجتماعی ایران بعد از فتح تهران و افتتاح
مجلس دوم، نقش احزاب، روحانیون، زنان، بلات و رجال سیاسی در روند تحولات سیاسی
اجتماعی ایران، تاثیر روابط و نفوذ دولت خارجی، بررسی تلخ و نتایج تیمارم ۱۹۱۱
جنگ جهانی اول، اهمیت ایران در سیاست بین‌المللی، تشکیل مجلس سوم، سیاست
بیخبرانه قرار داد ۱۹۱۹ روس و انگلیس، انقلاب اکتبر و رسیدن تاثیر آن در روابط
ایران، شورای منبر سیاست انگلیس در ایران، نفوذ آن دولت در کنکره سلطنت
تحلیل قرار داد ۱۹۱۹ بدولت ایران، قیامهای جنگل - خیابانی و بسیان، علل و نتایج
کودتای ۱۲۹۹، کابینه سیاه و قرار داد ۱۹۲۱، حکومت سردار سپه و تغییر سلطنت
دوران پهلوی، استبداد و سیاست تجدد طلبی وی.

بحران اقتصادی ۱۹۲۹ جهانی، قرار داد ۱۹۳۳ نفت ایران و انگلیس، نقش
ایران در جنگ دوم جهانی، تاثیر حضور متفقین در ایران، سقوط رضاشاه و سلطنت پهلوی
دوم، کنفرانس تهران، کابینه‌های بعد از جنگ، واقعه آذربایجان، کردستان، احزاب و مجلس
ملی شدن نفت و کودتای مرداد ۱۳۳۲.

کلیات تاریخ و تمدن خاورمیانه

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز:

هدف: بررسی استنادی اهمیت خاورمیانه، تحولات عمده خاورمیانه با مطالعه

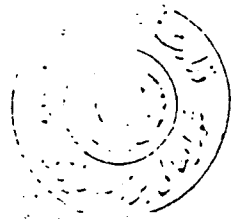
انتهای عمدهترین تحولات تاریخی در بین النهرین، مطالعات تمدنیهای

بزرگدین و شهرین.

سرفصل دروس: (۱-۲ ساعت)

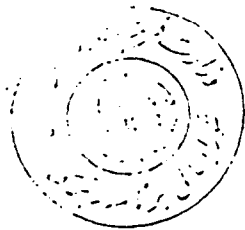
- موقعیت جغرافیایی خاورمیانه باستان
- انواع جغرافیایی مناطق رودخانه ای، کوهستانی و صحاری خاورمیانه
- چگونگی پیدایش نخستین جمعیت انسانی کرانه رودخانهها
- پیدایش شهرها در بین النهرین و مصر
- تکوین نظامهای سیاسی در مصر و بین النهرین
- تقسیمات تاریخی مناطق مصر باستان
- تهاجمات اقوام سامی به بین النهرین
- دولت های سامی زاده بین النهرین و تاریخ آنها: اکد بابل، آشور و کلد (۱۰۰۰۰)
- فرهنگ و تمدن مصر باستان
- فرهنگ و تمدن بین النهرین باستان
- ساکنان بین النهرین و تهاجمات کوه نشینان
- اقوام سامی آرامی، کنعانی و فنیقی
- دولت و تمدن اقوام سامی در سواحل مدیترانه
- فرهنگ و تمدن جنوب عربستان و ارتباط آن با بین النهرین

- پیدایش و تکامل خط در خاورمیانه باستان
- نقش مذهب در تمدنهای خاورمیانه باستان
- اقوام مهاجری که از سمت شمال به خاورمیانه وارد شدند. هیتی‌ها، هسور‌ها، هیکسوس‌ها...
- نتایج تهاجمات اقوام هیتی، هوری، ...
- دولت هیتی و گسترش استفاده از آهن.
- دولت میثانی و فرهنگیان
- دولت اورارتو
- دولت لیدیه
- جایگاه اقوام هندواروپایی در تمدن خاورمیانه باستان
- روابط تمدنهای خاورمیانه باستان با فلات ایران
- روابط تمدنهای خاورمیانه باستان با تمدن قدیم هند
- چگونگی انتقال دستاوردهای تمدن خاورمیانه باستان به یونان
- مهم تمدن خاورمیانه باستان در تمدن مشرق
- پیدایش دولت هخامنشیان و وحدت سیاسی خاورمیانه باستان
- خاورمیانه باستان در عصر اسکندر و جانشینانش
- خاورمیانه باستان در دوره سلاطین ساسانی و روم
- فتوحات مسلمانان و اسلامی شدن خاورمیانه

کلیات تاریخ، تمدن چین و ژاپن

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

هدف: آشنایی با گستردگی تاریخی و جغرافیایی اقوام زردپوست، مراحل آماسی تاریخ آنان و دستاوردهای تمدن و فرهنگ آنان.

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

نژاد زرد، منشا، شعبات، مهاجرت، گستره جغرافیایی در آسیا و آمریکا

نژاد زرد، جوامع، فرهنگ، ها و زبانهای آنان، چین، مغولستان، کره، ژاپن، ...

چین، جغرافیا، تاریخ باطبری، مبادی تمدنی، سلسله‌های تاریخ آن

چین، فرهنگ و تمدن، خط، نقاشی، ادبیات، مذهب، متفکران بزرگ، کنفوسیوس،

لاسیزو، موندوزو، آئین بودا

چین، هند، ایران، مشاغل، دین، دین، ایران، هند، کره، ژاپن، تجارت زمین و

دریایی

چین، مقام چین در تمدن جهانی، نظام سیاسی چین، انزوای چینی، باستان‌نگاری چینی،

گرایش به طبیعت، اختراعات و اکتشافات چینی‌ها - جاده ابریشم

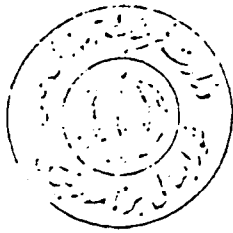
چین، چین معاصر: استعمار - جنگ ترمک، نفوذ تکنیک و اندیشه‌های غربی، چین در

عصر ناسیونالیسم، چین در عصر کمونیسم، انقلاب مائوئیستی و پس از آن مسئله ترمز

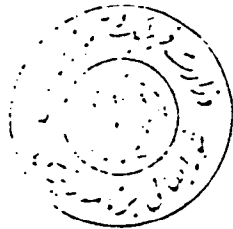
کره، جغرافیا، نژاد، زبان

کره، مبادی تاریخ، سلطه چین، سلطه متول، سلطه ژاپن

کره، تاریخ معاصر، جنگ جهانی، جنگ سرد، جنگ کره ۱۹۵۰ و پس از آن

ژاپن، جغرافیا، ساکنان قدیم، مبادی اسطوره‌ای
ژاپن، ژاپن قدیم، امپراتوران، نظام سیاسی و اجتماعی
ژاپن، تمدن و فرهنگ، شینتو، بودیسم و...
ژاپن، عصر شگونوات، چگونگی پیدایش نظام شوگونئی، نظام سیاسی شوگونئی، خاندانهای
بزرگد و بزرگان آنها
ژاپن، تاثیرات تمدن چین، خط زبان معماری، دین، هنر...
ژاپن، رابطه با هندوئیسم، چین، سفیران، کوره،...
ژاپن، آغاز عصر اتمبومبار، اسزوا، ورود دریا سالارپری
ژاپن، عصر جازید، انقلاب مسیحی، عصر زمینسختی، تحول صنعتی، جنگ جهانی اول، جنگ جهانی
دوم، برآز جنگ دوم جهانی

کلیات تاریخ و تمدن هند

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

هدف: آشنائی با گسترده تاریخی و جغرافیائی تمدن هند و تمدنهای وابسته بدان و
تجزیه سیاسی تاریخ و تمدن هندسیا و میراثهای آنان

سرفصل دروس: (۲۲ ساعت)

شبه داره هند، تشریح وضعیت و موقعیت جغرافیائی - حوضه آبریز هند و سرزمینهای
مجازر آن، هندوچین - مالایا

- نژادماله‌ای، خصوصیات نژادی، زبان، معتقدات، پیراکنندگی آنها

- درآید - پاتیل از آریاییها، تمدن، فرهنگ، معتقدات .....

- هند در عصرودایی، متون مذهبی، نظام سیاسی اجتماعی - زبان .....

- آئین های چین، برهما، اساطیر هندی، حماسه ها .....

- آئین بودا - محیط فرهنگی و اجتماعی عصر بودا، زندگی، اوتعلیقات بودا - گسترش

آئین بودا سفید - هایانا، سفید - نایانا - آئین بودا در داخل و خارج هند

- هند در عصر موریان - آشوکا - فتوحات، اقدامات مذهبی

- هند و مسایگان - رابطه با ایران، رابطه با آسیای مرکزی امخامشیان، سلوکیان،

کوشان ها (.....)

- هند در عصر گوپتا، سیاست و اقتصاد، روابط خارجی تجزیه دولت گوپتا

- جنوب هند در عصرودایی تا پایان گوپتاها، تحول سیاسی و فرهنگی جنوب

- راه ادویه، تجارت زمینی و دریائی، روابط فرهنگی هند با مسایگان در دوره ساسان

- هند در برخورد با جهان اسلام، فتوحات اولیه مسلمانان، فتوحات ترکان و مغوریان
- هند در عصر مسالیک - دولت های مسلمان در شمال، گسترش تمدن و هند در حوضه اقیانوس
هند - وینجا یانگر، شری وینجایا، مادجا ما حنیت، آنام - آنک کوز
- عصر مغولان کبیر - تیمور و هند، افغانان و هند، سلطه مغولان کبیر، عصر اکبر، اورنگ
زیب، تمدن و فرهنگ سر مغولان کبیر - روابط سیاسی و تمدنی با ایران و دکن در عصر
مغولان کبیر.

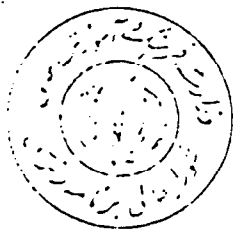
- مقام هند در تمدن و فرهنگ و اقتصاد جهانی، دانش اروپائیان درباره هند
- شروع استعمار در هند - هلند، فرانسه، انگلستان شرکت های هند شرقی
- هند و سیاست اندونزی - فرانسه و ایران و انگلستان در هند - چگونه نفوذ انگلستان به هند
برآمد - آموزش سپاهیان - پایان دولت مغولان کبیر.

- هند در عصر استعمار، تحویل سرزمینی، اداری، اقتصادی و اجتماعی - موقعیت سیاسی هند در
روابط بین الملل در قرن نوزدهم - سیاست هند در عصر استعمار - برمه، اندونزی، مالزی
آسیا.

- جنبش های سیاسی هندوها - مودعت سلطانان در جامعه هند - جنبش های روشنگرانه
- ملای برای استقلال - جوب ککره - کاندی - کنفراسیا - اقدامات مخالف فرمانروایان کوز
تاریخ ال - هند.

- استقلال و تجزیه هندو پاکستان (دیگر کشورهای شبه قاره هند
- مسائل کنونی هند و همسایگان - مسائل آسیای مرکزی، اسلام، جمعیت، رشد و توسعه
گرهنگی ....

کلیات تاریخ و تمدن افریقا

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز:

هدف: آشنائی با سترجغرافیایی و زمینه‌های اساسی تاریخ آفریقا و چگونگی سیر
تاریخ و تحولات سیاسی و تمدنی آن قاره

سرفصل دروس: (۲۶-۱۸)

قاره آفریقا: خصوصیات جغرافیایی طبیعی و انسانی

موقعیت تاریخ و تمدن آفریقا در تاریخ و تمدن جهان

مسئله وحدت و استمرار در تاریخ و تمدن آفریقا

نژادسایان و شعبات آن

کشف آفریقا از روزگار باستان تا پایان قرون سوزدهم

مصریان- کارناژی ها، مسلمانان پرتغالی ها، انگلیس ها و دیگران

آفریقا زبر دیده سردگی

دردوره باستان

دردوره قرون وسطی

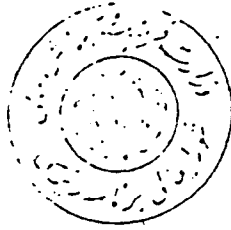
دردوره قرون جدید

تأثیرات انسانی و اجتماعی برده‌گیری بر آفریقا

آفریقا در عهد باستان

مصریان باستان

نوبت و حیشه

کارتازیهها

یونانیها

رومیان

دین در آفریقای باستانی

اسطوره‌های مصری

یهود - مسیحیت

آفریقا در قرون وسطی

بیزانس - عثمانیان

دولت دارمساحه صحرا، شاند، سوگم ای، دیورن

دولت های سواحلی شرقی آفریقا

موساماس - کیلوا

سومالاندنگبار

دولت های جنوب آفریقا

زیمبابوه - البوانا - موزامبیک

آغاز اکتشافات و استعمارگری اروپاییان

پرتغالی نباید دلائل و چگونگی دورردن آفریقا

پرتغالی ها نخستین پایگاهها و مستعمراتی

اسپانیایی ها، مغزقات در شمال و غرب آفریقا

هلندی، انگلیسی ها و فرانسویان

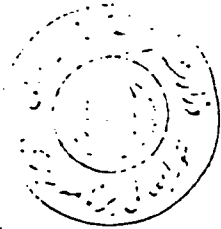
بلژیکی ها، ایتالیایی ها و آلمانی ها

شیوه ها و روش های استعمارگری اروپاییان

نتایج استعمار اروپایی برای آفریقا

تحولات مناطق مختلف آفریقا در طی قرون ۱۶ تا ۲۰ میلادی

قیام ها و مقاومت ها در برابر استعمار

بیداری آفریقا و علل آن

استقلال طلبی آفریقاییان

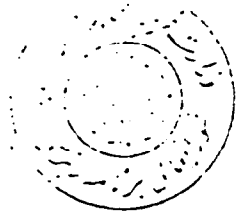
قرن بیستم و استقلال یافتن آفریقاییان

سازمان وحدت آفریقا و مناقشات آفریقاییان

گرسنگی، تکنولوژی، کمبود سرمایه و دیگر مسائل آفریقایی

کلیات تاریخ و تمدن قاره آمریکا

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

هدف: بررسی مبادی جغرافیا، فرهنگی و انسانی تاریخ قاره آمریکا و تنوع های کنونی آن از شمال تا جنوب

سرفصل دروس: (۳۲ ساعت)

- سیدالشمس جغرافیای قاره آمریکا - نوجدید و موفقیت آن در برابر قدیم دانش بشری از قاره آمریکا قبل از اکتشاف آن

- گانه اول قاره آمریکا - سرچ بیستون - اتزان تنولنگ و اولنگ - چگونه مهاجرت از آسیا

به آمریکا آمدند و آمریکا را کشف آن قاره - ازنک - انیکا - مایا

- چگونه کشف آه آمریکا - از کوهستان - کنگب ناسا و اسوا و اسوا و اسوا و اسوا

کوهستان و اسوا و اسوا و اسوا و اسوا

- مهاجرت به آمریکا - سفید پوستان اروپایی - سیاهان آفریقایی - بزرگان - ترکیب

جمعیتی و نژادی جدید آمریکا - دورگهها

- آمریکا در عصر استعمار - برتغال - اسپانیا - فرانسه - انگلیس - شکل گیری سمای

سیاسی آمریکا

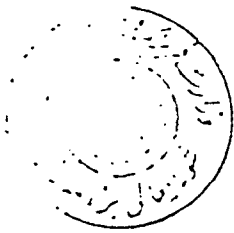
- پیدایش ایالات متحده آمریکا - ایالات نخستین - چگونگی استقلال - توسعه سوسی

غرب - تکوین نهاد های اداری و اقتصادی

توسعه به سوی غرب - تکوین نهاد های اداری و اقتصادی

- کانادا - موفقیت فرانسویان و انگلیسی ها - سیستم روسون

- آمریکای انگلوساکسون - اسناد - تمدن و فرهنگ - دن

- آمریکای لاتین، محدوده جغرافیایی، امفاد، تمدن، فرهنگ دین

- استقلال آمریکای لاتین سیمون بولیوار، سن مارتین

- جبهه سیاسی آمریکای لاتین پیر از استقلال

- مداخلات دولت اروپایی در قاره آمریکا - ایالات متحده و دیگر کشورهای

آمریکایی

- توسعه ارضی ایالات متحده توسعه اقتصادی، مسئله بردگی، انفصال و جنگهای داخلی

- آمریکای لاتین: افساد، اتحادی، عدم توسعه سیاسی، انقلابات و شورش ها

- جبهه های سیاسی آمریکای لاتین، تشبیه های که مکش های میان دولت ها - نفوذ

ایالات متحده و اروپا - ریکن، کمیته های آمریکایی

- آمریکای شمالی در جنگ های جهانی اول و دوم - اعتلا و ورلسور، وینشور از لانسک رقابت

آمریکایی ها با ژاپنی ها با خاطر افسانوی آرام

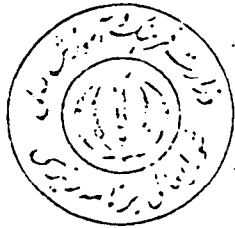
- ایالات متحده در جنگ جهانی اول و دوم - اسباب سیاسی اقتصادی جنگ، پس از آن ۱۹۴۵

آمریکای لاتین دستخوش کودتاها و انقلابات - انقلابات کمونیستی و مقابله با آنها

ایالات متحده و موفقیت آن در جهان کمونیستی، ناتو در برگیرنده آنها و منطقه آن، مسائل

سیاهان..... آمریکای لاتین بد می نما، نژادگرایی، کودتاها و.....

تاریخ از نظر قرآن

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز:

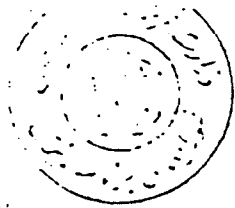
هدف: آشنائی دانشجویان به فلسفه تاریخ از دیدگاه قرآن کریم

حرفصل دروس: (۳۴۰ ساعت)

تعریف تاریخ از دیدگاه قرآن • فلسفه تاریخ • سبب‌های تاریخ • سیر تاریخ

جبر و اختیار در تاریخ • هدف و .....

تاریخ هنر اسلامی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

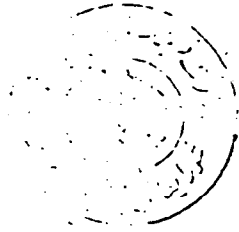
پیشیاز:

هدف: آشنایی دانشجویان با هنر اسلامی

برفصل دروس (۲۴ ساعت)

آشنایی با عوامل عندمشک سازنده هنر اسلامی - آشنایی با کلیه منابع و هنرهای
متداول ایرانی گذشته تا تحت نفوذ اسلام قرار گرفت و حضرت هنرهای اسلام - آشنایی با
تجایی کرد، مانند سکه های متداول ترین اول تا چهارم، از پنجمی قسری و ۱۰۰۰۰۰ آذین، با فضای
فکری و هنر و فرهنگ اسلامی - تغییرات سیاسی اجتماعی و اقتصادی جامعه ایران - آشنایی
پس از ظهور اسلام و نقش آن در فرهنگ ایرانی - بررسی و معرفی هنرهای عمده آثار هنری
مدر اسلام در زمینه های مختلف و تجزیه و تحلیل آنها - آشنایی با هنر سفالی (سیرامیک)
ساجد، هنر سفال سازی، فلز کاری، تذهیب، خطاطی، رنگارنگی های خطاطی، اسلام
در کتیبه ها و حجاری - آجرکاری و سایر منابع مستشرقانه آثار تاریخی اسلامی در آثار و آثار
کلی این عوامل در هنر اسلامی و ایرانی و ناشر آنها در بیشترده اهداف دینی و علوم اسلامی
مورد بررسی و مطالعه عمیق قرار میگیرد.

تاریخ انبیا

شماره واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز:

مستفاد: آشنائی دانشجویان با زندگی پیامبران (ص) و تحقیق در سیره آنان و هدف

مشترک ایشان در دعوت به خدای یکتا

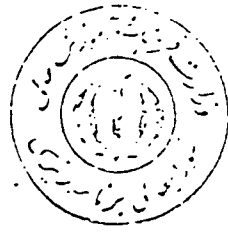
سرفصل دروس: (۲۲ فصل)

حضرت آدم - شیث - آدریس - نوح - هود - صالح - ابراهیم - اسماعیل - نوح -

یعقوب - یوسف - موسی - یوشع بن نون - شعیب - یونس - ایوب - داود - سلیمان - زکریا -

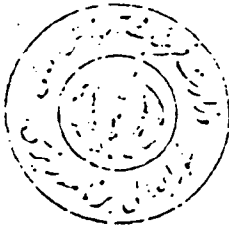
یحیی - ذوالقرنین - لقمان - خضر - الیاس - یسع - اشموبین یار - عزیز - عیسی - محمد -

صلوات الله علیهم اجمعین

منابع: سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

منابع و مآخذ

نام درس : شناخت روشهای تحقیق در تاریخ (سمینار)

۱- منابع اصلی

- ۱- مقدمه ابن خلدون • ترجمه پروین گنابادی
- ۲- روش تحقیق • تالیف خواجه روزی
- ۳- مقدمه‌ای بر روش تحقیق در علوم اجتماعی ، تالیف دکتر بهروز نبوی
- ۴- آشنایی با روش • تالیف رشید ریاضی
- ۵- مقدمه‌ای بر شناخت اسناد تاریخی • تالیف • دکتر جهانگیر قائم مقامی
- ۶- روش تحقیق مفهومی در متون اسلامی • تالیف قی - حسین نژاد

نام درس : نقد و بررسی تاریخی (حدود ده متن)

۱- منابع اصلی

- تاریخ طبری
- تاریخ بلعمی
- الکامل ابن اثیر
- مروج الذهب مسعودی
- تاریخ بیهقی
- ترجمتاریخی بمینی
- سلجوقنامه نیشابوری
- راحه الحدود راوندی
- جهانگشای جوینی

نام درس : دنباله نقد و بررسی تاریخی (حدوده متن)

- زینا اخبار گردیزی

۲- منابع فرعی

- قفرنامه . عرف الدین علی یزدی

- حبیب السیر

- روضه الحنفی

- اسبیل التواریخ . روعار

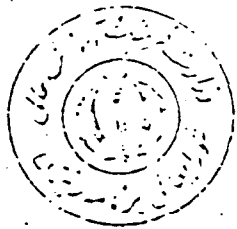
- خلاصه التواریخ . قزوینی

- جهانگیرشای نادری . استرآبادی

- مبدل التواریخ . گلستانه

- منشآت . قائم مقام فراهانی

- آثار سلطانیه . دهلوی

نام درس : فلسفه تاریخ

۱- منابع اراهی

مقدمه ابن خلدون و همه متوس که در رابطه با آثار ابن خلدون در مورد فلسفه تاریخ

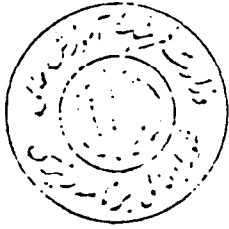
بچاپ رسیده است از جمله :

فلسفه تاریخ از دیدگاه ابن خلدون . از انتشارات سگام ترجمه و نشر کتاب

فلسفه تاریخ . دکتر سروش

نقد تاریخگیری . پوپر . ترجمه احمد آرام

نام درس: دنباله فلسفه تلویخ

عقل در تاریخ • هگل • ترجمه حمید عنایت

تاریخ در ترازو • عبدالحسین زرینکوب

فلسفه تاریخ • تونسی • ترجمه سهیل آذری

۱- منابع فرعی:

فلسفه تاریخ • امیر نف • ترجمه دکتر فریار

جامعه و تاریخ • مرتضی مطهری

رساله‌ای در باب دینا و دینم تاریخ • آریا یورو • ایر صابینی که استاد مرید

سرفی شواهد نمود

نام درس: زبان عربی (قرآنی - تفسیر تاریخی و مزیان عربی)

۱- منابع اصلی

متن های تاریخی زبان عربی از گذشته:

۱- تاریخ طبری • محدثین پیری زنجیری

۲- نروج الذهب • مسعودی

۳- تاریخ الخلفاء • بیوطی

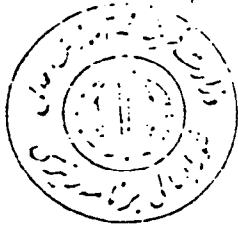
۴- الکامل • ابن اثیر

۵- معروة الوثقی • سید جمال الدین آبادی

۲- منابع فرعی

• استاد میتوانند متناسب توان دانشجویان در عربی متون تاریخی ساده یادشوار

را که خود صلاح بدانند برگزینند

نام درس : شناسائی و مطالعه اسناد و کتیبه‌ها

۱- منابع اصلی

استادچندسند و کتیبه‌تاریخی را به تناسب دو واحد در سه تپیه و در اختیار دانشجویان قرار میدهد و طرز مطالعه نمونه‌ها و تجزیه و تحلیل متن را به آنها می‌آموزد.

نام درس : کلیات تاریخ ایران قبل از اسلام

۱- منابع اصلی

تاریخ پیامبران و شاهان • حمزه • شهبانی • ترجمه شهباز

فارسنامه ابن بطین

اخبار الطوال • دینوری

تاریخ شیری • محمد بن جریر طبری

دروغ الذهب • مسعودی

کتیبه‌های عهد ساسانی و اسناد ساسانی

تاریخ ایران ساسانی • پیدنیا

۲- منابع فرعی

ایران از آغاز تا اسلام • گبرشمن • ترجمه محمد معین

هنر پارسی و ساسانی • گبرشمن • ترجمه فره‌وشی

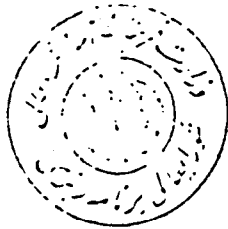
تاریخ ساسانی • اوستد • ترجمه محمد مقدم

تاریخ سیاسی پارت • دیبواز • ترجمه علی اصغر حکمت

ایران در زمان ساسانیان • کریستن سن • ترجمه رشید یاسمی

تاریخ ساسانی • لوکونین

جنگ‌های ایران و روم • پروکوپیوس • ترجمه محمد سعیدی

نام درس : کلیات تاریخ ایران بعد از اسلام

۱- منابع اصلی

تاریخ طبری، ابن جریر طبری

تاریخ یعقوبی، ابن واضح یعقوبی

تروج الذهب - مسعودی

اخبار الطوال - دینوری

فتوح البلدان - بلاذری

الکامل - ابن اثیر

تاریخ بیهقی، ابوالفضل بیهقی

۲- منابع فرعی

تاریخ ایران بعد از اسلام - عباس اقبال

خدمات متقابل اسلام و ایران - استاد مطهری

تاریخ ایران در نخستین قرون اسلامی - شیپولر

تاریخ اجتماعی ایران در شش قرن اخیر - دکتر رضائی

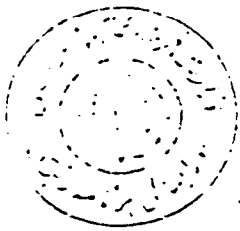
روضه الحفا - میرخواند

تاریخ زندگانی شاه عباس - نصرالله فلسفی

تاریخ قاجاریه - علی امیرشیم

نام درس : بررسی جنبشهای مردمی یکصدسال اخیر ایران (بطور خاص انقلاب اسلامی)

منابع:

- شیخ حسن کرملایی : تاریخ الدخانیه

- ناظم الاسلام : تاریخ بیداری ایرانیان

- مهدی شریف کاشانی : واقعات اتفاقیه در روزگار

- مهدی قلی خان تدائیت (مخبر السلطنه) : طلوع مشروطیت

- کسروی : تاریخ مشروطه ایران و دیگر منابع عمده مربوط به جنبش مشروطه

- ترکمان، آسناد و مکاتبات ورماتل شیخ شهید فخرالله نوری ، حاشی و

مشروطیت :

- شخوابی، ابراهیم : سردار جنگل

- بقس کیان : قیام جنگل

- روزنامه جنگل

- پلکان شعرا - بهار : تاریخ اجراء - سیاسی ایران

- کتابهای خاطرات و روزدگینا - دها

- مذاکرات مجلس شورای مجلس

- روزنامه دها و مجلات

- آرشیو وزارت خاندانهای ایران کشورهای خارجی

نام درس : تاریخ تمدن و فرهنگ اسلامی (باتکیه بر اثر مزه اثرات)

۱- منابع اصلی

۱- تاریخ طبری - ترجمه پاینده

۲- تاریخ یعقوبی . یعقوبی

۳- تاریخ ابن خلدون

۴- الکامل فی التاریخ . ابن اثیر

۵- فتوح البلدان . بلاذری

۶- اخبار الطوال . دینوری

۷- التنبیه و الاشراف . سعدی

۸- تاریخ الخلفاء . سیوطی

۹- سی الطولہ الارض والانبیاء . حمزه امشہانی

۱۰- ابن خلدون

۱۱- منابع فرعی

۱- تاریخ ابن خلدون

۲- تاریخ ابن کثیر

۳- تاریخ ابن بطوطه

۴- تاریخ ابن کثیر

۵- تاریخ ابن کثیر

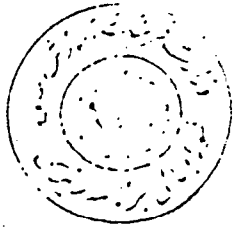
۶- تاریخ ابن کثیر

۷- تاریخ ابن کثیر

۸- تاریخ ابن کثیر

۹- تاریخ ابن کثیر

نام درس : زبان خارجی (با تکیه بر ترجمه متون تاریخی)

۱- منابع اصلی

انتخاب متون تاریخی باید با نظر استاد مربوط انجام پذیرد . در این قسمت لازم است با توجه به زبان تحصیلی چند متن تاریخی به زبان خارجی انتخاب و در اختیار دانشجو قرار بگیرد .

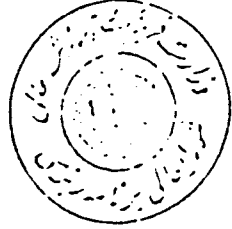
نام درس : تاریخ ایران بر اساس روایات و اسن باستان

مروج الذهب	مسعودی	مفاتیح المعزم	خوارزمی
تاریخ طبری		التنبیه والاشراف	مسعودی
الفهرست	ابن ندیم	احبار الطوال	دیدم ری
حدود العالم	شعالبی	صالك و ممالك	اصحافی
صالك و ممالك	ابن خردادبه	عیون الاخبار	ابن قتیبه
تجارت الامم	ابن مسکویه	رین الاخبار	گردیزی
فارسنامه	ابن اخی	تاریخ یعقوبی	یعقوبی
تاریخ بیهقی	بیهقی	الملل والنحل	عبدالکریم شهرستانی
الفربین الفرق	ابومنصور عبدالقد	آثار الباقیه	بیرزنی
کتب فتوح از جمله	فتوح البلدان	بلاذری	

نام درس : بررسی و مطالعه انتقادی ادیان ایران باستان

نخستین اديان و نخستین شهریار
آفرینش زبانکار

کریتین سن
کریتین سن

م - موله

ایران باستان

بند هشت

گزیده زاد اسیرم

گرشاسپ نامه

خرده اوستا

مینوی نورد

بنیاد بیت

دین ایرانی

زرتشت، جادوگر باستانمدار - هینسگ

آنر زگار شغفینی

امه طرره زندگانی زرتشت

نمیرنگ

دینهای ایران باستان

چند درس خوار

اوستا (به همراه وندیداد)

نام درس: نظام های سیاسی، اجتماعی، ایران باستان

البر الوملوك معرف، بتاریخ طبری

محمد بن جریر طبری

مروج الذهب

ابوالحسن علی سعودی

التنبیه والاشراف

ابوالحسن علی سعودی

تاریخ یعقوبی

ابن وافع یعقوبی

الکامل فی التاریخ

عزالدین ابن اثیر

اخبار الطوال

ابوحنیفه دینوری

السرود دیوان المتبدا، والثیرو.....

ابن خلدون

مفاتیح العلوم

ابوموسی خوارزمی

منابع درس نظامیهای سیاسی اجتماعی ۰۰۰۰ ایران باستان

منابع:

اندرنامه اردشیر

نامتشر

کارنامه اردشیر بابکان

اردا ویراننامه

یادگار زریران

تاریخ هرودت

تاسیتوس و پدی گزنفون

حیات مردان نامی، پلوتارک

جنگهای پرلوپونز توسیدید

تاریخ ارمنستان مرسی خورن

ضری: تاریخ الرسل والملوک

مسعودی: التبریة والاشراف

حسره اصفهانی: ستر الملوك الابنیا

یعقوبی: تاریخ یعقوبی، و سایر منابع دیگر .....

مطالعات و تحقیقات جدید:

نلدکد: ایرانیان و عربها

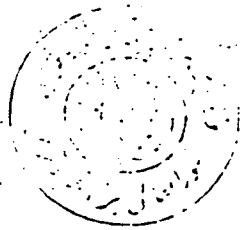
کریستین سن: ایران در زمان ساسانیان

گیرشمن: ایران از آتماز تا اسلام

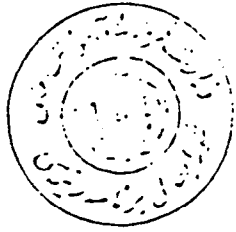
دباکونف: تاریخ ایران باستان

مارکولت: ایران شهر

و سایر مطالعات و تحقیقات دیگر .....

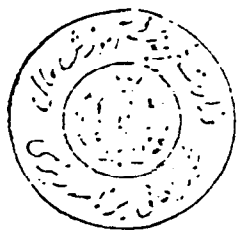
نام درس : تاریخ تمدن

گوردن چایلد	سیرتاریخ
ویل دورانت	تاریخ تمدن
ویل دورانت	درسهای تاریخ
تورین بی	تاریخ تمدن
جسیدی	تدریس دیرینه و آداب و عادات
گریمر	نظری در باب تاریخ
رالف لیاقتون	سیرت تمدن
یونسکو	تاریخ پیشرفت‌های علمی و فرهنگی بشر
واژ	کلیات تاریخ
دولاندان	تاریخ جهانی
درلشاهی	کلیات تاریخ تمدن
سعدتین	کلیات تاریخ عمومی
بالمر	تاریخ جهان نو

نام درس : تاریخ اروپا در عصر باستان

دوکولانی	تمدن قدیم
بهمنش	مصر باستان
بهمنش	یونان باستان
بهمنش	تاریخ - ملل قدیم آسیای غربی

نام درس : تاریخ اروپا در عصر باستان

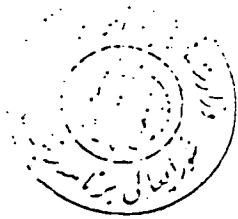
سیرتاریخ	گوردون جابلد
سیرتمدن	رالف لیننتون
تاریخ تمدن کتاب ۱ و ۲	ویل اورارت
تاریخ دنیای قدیم	مولفین روسی
جامعه بزرگ شرق	روانسی

نام درس : اروپا در نیمه قرون وسطی

تاریخ جنگ های صلیبی	استیون رابینسون
زندگی امپراتور در دوره قرون وسطی	دکتر اسماعیل دولت شاهی
تاریخ جهان نوح	پالمر
تاریخ اروپا	گامبینسکی
تاریخ سده های میانه	آگیبالوا
قرون وسطی	آلبرماله
کلیات تاریخ عمومی	دکتر اسماعیل دولت شاهی
تاریخ قرون وسطی کمبریج (متن انگلیسی)	

نام درس: مطالعه و بررسی تحولات سیاسی و اجتماعی اروپا از رنسانس تا پایان قرون جدید

تاریخ علوم ..... پیرو سو
تاریخ علوم جرج بال
تاریخ عمومی خانبا با بیانی

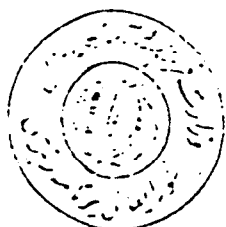

تاریخ اکتشافات جغرافیائی اقبال
رشته های اقتصادی رنسانس دکتر شریعتی
تاریخ قرون هجدهم آلبر ماله
انقلاب فرانسه و رژیم قبل از آن الکسی دو توکوزیل
عصرانقلاب دموکراتیک رابرت روزلیا المر
تاریخ جهان نو پالمیر
عصر روشناس ویل دورانت

نام درس: مطالعه و بررسی تاریخ معاصر اروپا از انقلاب کبیر فرانسه تا پایان قرن نوزدهم

آزادی و ساردهان برت اندر میل
سازن جهان نو چاند؟ پالمر
تاریخت دن غرب زده انی آورد شرقی کری برنیتون
تاریخ علم جان برنال
سیر آزادی در اروپا خارولد لاسکی
تاریخ اندیشه سیاسی بها الدین یازارگاد
عصرانقلاب دموکراتیک پالمیر
انقلاب فرانسه آلبر سوپول
تاریخ اروپا از داهم بعد
جهان در قرن بیستم شناید
انقلاب کبیر فرانسه آلبر ماله - ژول بیزاک
ریشه های اجتماعی دیکتاتوری و دموکراسی برینتون مور

نام درس : مطالعه و بررسی تاریخ قرن بیستم

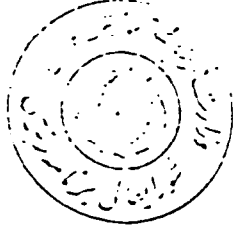
ژاک پیرن	جریانهای بزرگ تاریخ معاصر
آندره فمونتین	تاریخ جنگ سرد
ویلیام شایرر	ظهور و سقوط رایش سوم
کالوا کورس	سیاست معاصر جهان
رنوژین	بحرانهای بزرگ قرن بیستم
دکتر عزیز	تاریخ دیپلماتی - جمهوری
لوئیس استایدر	جهان دین در قرن بیستم
شاریت وارد	قدرت‌های جهانی در قرن بیستم
ماکسیم مورن	تاریخ درل نظام

نام درس : سیر مغربی

الك فذيل في تاريخ العرب قبل الاسلام، كتب جواد علي، العرب قبل الاسلام، جرجي زيدان، پیام العرب في الجاهلية، جهمه انساب العرب ابن حزم، جهمه الانساب ابن کثير قرآن، نهج البلاغه، سیره ابن هشام، سیره حلبیه، مغازی و اقدی، تاریخ مدینه منوره ابن شبه، طبقات الکبری، اخبار مکه ارزقی، مروج الذهب، تاریخ یعقوبی، تاریخ الطبری، الكامل فی التاریخ، بحار الانوار سیره پیامبر

نام درس : سیر معلوی

نهج البلاغه و مشروح آن تحفیر شرح ابن ابی الحدید و شرح ابن مثنی، فتوح اعظم، الفارات، بیکار صفین، مناقب ابن شهر آشوب، بحار الانوار

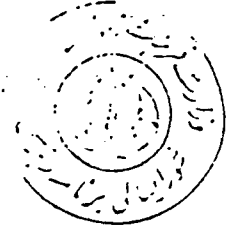

دنباله نام درس سیره علوی

الامام والسيه ابن قتيبه، تاريخ الطبري، الكامل في التاريخ، مروج الذهب، تاريخ يعقوبي، القعد الفريد، الغدير، مناقب خوارزمي، الفصول السبعة، مناقب علي بن ابي طالب، شافعي، الارشاد مفيد، نبرد جمل شيخ مفيد، اثبات الهدى بالنصوص والدفترات، حرما ماني، فضائل الخمسة فيروز آبادي، احتجاج طبرسي، دلائل الامامة طبرسي، اثبات الوصيه، مسعودي

نام درس : تفسير سي تاريخ اسلام تا پايان عباسيان

تاريخ الطبري، الكامل في التاريخ، تاريخ يعقوبي، مروج الذهب، التبيه والاشراف فتوح السمرقند، فتوح الهند، تاريخ المدينة المنورة ابن شاذان، تاريخ مدينة دمشق ابن سبكي، وثيقة العقبين، ندرس مزاحم، الفترات ثقبلي، النزاع والتخادم، قرظي تاريخ الخنفاء، سيوطي، نجار، لأم، القعد الفريد الامامه والسياسه، الغفوري، في آداب السلطنة، الوروزي، كتاب جهشياري، دستور الوروزي، تاريخ سنجار، تاريخ سيستان، تاريخ قم، تاريخ طبرستان ابن اسفنديار، تاريخ طبرستان رويان ومازندران، تاريخ كيلان وديلمستان، تاريخ خاندان مرعشي، الفاطميين في مصر حسن ابراهيم حسن، عميد الله المهدي مؤسس الدولة الفاطمي، حسن ابراهيم حسن، طه احمد اشرف، مذاكرات في حركة المهدي الفاطمي، تاريخ يعقوبي، خنفاء باخبار الائمة الفاطميين، اخبار الزمان مسعودي

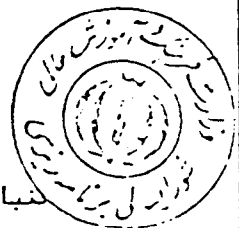
نام درس : ملل و نحل باتکیه بر مسائل اجتماعی و سیاسی

ملل و نحل بن خرم ، ملل و نحل شهرستانی ، المقالات والفرق ، اشعری ، مقالات
الاسلامیین ، ابوالحسن اشعری ، الفرق بین الفرق ، التمهید باتلانی ، اصول الدین
بندادی ، تمهید الاصول لموسى بن فضال ، كشف المراد و شرح تجرید الاعتقاد
الفین علامه حلی ، نهج الحق و كشف المصدق علامه ملی ، : و فتاویٰ مفید ، آوازیل
المقالات مفید ، حیات او عشر ، علامه ، تاریخ الحکماء الاسلامیه ابوزهر
الامام زید ابی زهر ، روضه التلمیح ، تفسیر خواجه ، اقوال الذمیه
حمید الدین کرمانی ، وجه دین ناصر خسرو ، بحث بابا یزید اسحاق ، رسائل اشوان
المصفا

نام درس : سیرت اندیشه های سیاسی و اجتماعی در جهان اسلام (باتکیه بر اندیشه های

شیعه)

الشافی ، الامامه شریف مرتضی ، آوازیل المقالات ، شیخ مفید ، الاقتصاد ، شیخ
الطائفه طوسی تمهید الاصول ، شیخ الطائفه ، الاختصاص ، شیخ مفید ، العین
علامه حلی ، نهج الحق ، علامه حلی ، كشف المراد و شرح تجرید الاعتقاد ، خواجه
نصیر طوسی ، مقالات الاسلامیین و اختلاف المذاهب ، ابوالحسن اشعری
الملل والنحل ، شهرستانی ، الفرق بین الفرق بندادی ، اصول الدین بندادی -
احکام السلطانیه ، ماوردی ، احکام السلطانیه ابن زراء ، النیاشی امام الحرمین
جوینی ، مآثر الخلفاء فی معالم الخلفاء ، قلقشندی المتطهری ، سلوک الملوك
روزبهان خنجی ، سیاست نامه خواجه نظام الملک ، سیاست مدینه فاندنار ابی
شفا ، ابوعلی سینا ، المستصفی ، تعیبه الملوك ، نزالی ، طبایع

منباله درس : سیراندیشه‌های سیاسی و اجتماعی در جهان اسلام (باتکیه بسنده اندیشه‌های شیعه)

الاستیضاد، کوهگی، تنبیه لامه و تنزیه الحمله ثانینی، جامعه توحیدی اسلامی، منطقی السیاسی، تفکر نوین سیاسی اسلام، دکتر حمید عنایت، سیری در اندیشه سیاسی عرب، دکتر حمید عنایت، سیاست و نمزالی، هانری لانوست، گرایش‌های سیاسی در جهان عرب مهید خدوری

نام درس : تاریخ اسلام در سه قاره هندو آسیای مرکزی
تاریخ ترکستان خند، طبقان زامری، تاریخ فرشته تاریخ اکبر شاه، زین الاخبار
تاریخ طبری الکامل فی التاریخ، سفرنامه ابن بطوطه ترکستان در عهد مغولان
تاریخکاری تاریخ اسلام، تاریخ بخارا، تاریخ هرات، تاریخ هند، دیو لاهور و کشف
هند، آسیا و استیلای باختر، سفرنامه سارکوپولو، تاریخ اختراق هندوستان
تاریخ تمدن ویرل و ورائت .

نام درس : نقد و بررسی تاریخ ایران از سقوط ساسانیان تا آغاز خلافت عباسی
اخبار الطوال، اسباب الاشراف مروج الذهب، التیث و الاشراف، فتوح البلدان
فتوح ابن اعثم کوفی، الامام و السیاسه، تاریخ طبری، منی ملوک الارض و الانبیا
مقدمه ابن خلدون، کتاب الخراج ابو یوسف، الکامل فی التاریخ، تاریخ الخلفاء، و
برگزیده سایر متون و منابع اصلی و تحقیقات جدید .

نام درس : نقد و بررسی تاریخ ایران از خلافت عباسی تا سقوط بنفداد

از قبیل نقد و بررسی فرقه‌های سیاسی و فکری در ایران این دوره تاریخ طبری ،

دنباله درس نقد و بررسی تاریخ ایران از خلافت عباسی تا سقوط بغداد

الکامل فی التاریخ، انساب الاشراف، تجارب الامم، تاریخ سیستان، تاریخ الخلفاء، یتحیه الدهر ثعالی، تاریخ طبرستان، سیر الملوک (سیاست نامه)، الاعتماد فی الاعتقاد، فذائح الباطنیة (المستظهری)، الفیاضی جوینی، انفسی فی آداب المطانی، الوزراء، والکتاب جبرئیل، تاریخ سلاجقه، سیرت جلال الدین منکری، تاریخ یدین، سادات ناصری، سراج راج، الصدور و برگزیده سایر منابع و مشتمل بر امتیاز و تمهیدات جدید.

نام درس نقد و بررسی تاریخ منولان، تیموریان، حکومتها و قدرت‌های محلی ایران.

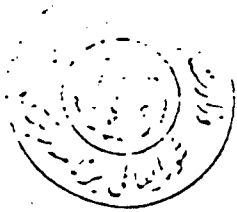
از قبیل تاریخ جهانگشای جوینی، جامع التواریخ، تاریخ زر و زرین، طبقات ناصری، سراج، الکامل فی التاریخ، زندگانی شکست آور تیمور، تاریخ دیار بکر، اتوبیوگرافی‌ها، تاریخ مرعشی، تاریخ، گیلان و ایلات ایران، تاریخ رویان و سارنگردان.

نام درس: نقد و بررسی تاریخ ایران از صفویان تا ظهور قاجاریه (باتکیه به مناسبات

خارجی)

از قبیل: مفوه الصفاء، سلسله النیب، عالم آرای صفوی، عالم آرای امینی، عالم آرای عباسی، جهانگشای نابدر، مدرسه نادره، عالم آرای نادری، تاریخ گنشی، کشا، حبیب‌النیر، خلاصه التواریخ، تذکره الملوک، تاریخ و تذکره بزرگ، تذکره شامخاسب، احسن التواریخ تاریخ فرشته، محسن التواریخ، مجمع لتواریخ

دنیاله نام درس : نقد و بررسی تاریخ ایران از صفویان تا ظهور قاجاریه

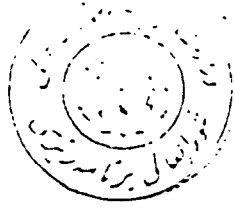
ویرگزیده سایر منابع و متون اصلی و منابع اصلی خارجی شامل گزارشهای سیاسی،
سفرنامهها و سایر مدارک

نام درس : ایران در عهد قاجاریه با تکیه بر منابع بیابان خارجی و نهضت مشروطیت

نسخ النوارخ، روضه الصفای ناصری، باشر الایران، حقایق الاخبیا، گزارشهای
و منابع نگار، تاریخ مشظم ناصری، تاریخ ایران ما لکم، تاریخ ایران دوره قاجار
اتسون، روزنامه خاطرات اغماذ السلطنه، فارنامه ناصری، المآثر و الآثار
روزنامه های دوره قاجار: حبل المتین - قانون، وقایع اصفیه،
توریا حکمت و ..... تاریخ د خانیه، یادداشت های ملک المورخین، تاریخ بیداری
ایرانینان، تاریخ مشروطه و تاریخ ..... سنج هجده ساله و آذربایجان، روزنامه
اخبار مشروطیت تفرشی، تاریخ مشروطیت ایران ابن نصرالله مستوفی (خطی، ملک)
گزارش ایران هدایت، رسایل دوره قاجاریه، صورت مذاکرات مجالس اول و دوم
منابع خارجی: گزارش ماموران سیاسی، آرشیوهای وزارت خانه های امور خارجی
گزارش سیاحان خارجی از ایران: سفرنامه بیولاک، ژان بیولا فوا،
فوزریه و ..... و نیز تحقیقات جدید.

نام درس : تاریخ معاصر ایران

منابع: الف مذاکرات و روزنامه مجلس، اسناد وزارت امور خارجه ایران، انگلستان
و امریکا (قسمتی از اسناد دو کشور اخیر الذکر بصورت مجلات انتشار یافته و سا
میکرو فیلم در موسسه تحقیقات و مطالعات بین المللی دانشکده حقوق و علوم سیاسی

نام درس : تاریخ معاصر ایران

دانشگاه تهران و مراکز مطالعات بین‌المللی وزارت امور خارجه ایران - وجود است)

اسناد و مدارك سازمان اسناد ملی ایران ، بنیاد مستمعین و سایر موسسات

ب - روزنامه خراسان ، جزوات در ساله ها ، جزوات و رساله ها ، حبل المتین ،

عصر جدید رعد و نوبهار ، ایران ، اطلاع ، مرد امروز ، شورش ، سالنامه صدیانا . . . .

ج - کتب تاریخی ، تاریخ هجده ساله کبوی ، تاریخ حاجاب ، سیاحتی نوپس . . . .

جنگ بزرگ ، مورخ الدوله سیمار ، تاریخ بیست ساله مکی

د - خاطرات ، محمد علی زینبی دولت آبادی ، خاطرات و خطرات مخبر السطنه ،

شرح زندگانی

ح - عبدالله مستوفی ، خاطرات مستوفی السالاد ، سدر الاشراف ، سپه سالار

د - مصابح خارجی - کتب تاریخی ، خاطرات سفرا و نمایندگان سیاسی - سیاحان

ساکترا " بزرگان فارسی ترجمه شده ، کتاب آسی تاریخ ایران ، سرپرستی ساکن ،

اختناق ایران ، مورگان شوستر ، مشروطه گیلان رابینو ، ایران در جنگ جهانی

اول میروند ، استقرار دیکتاتوری رنساخان در ایران ملیکف ،

نام درس : کلیات تاریخ و تمدن خاورمیانه

کلیات مقدس

جان الدر

تاریخ کلیسای قدیم

رواسانی

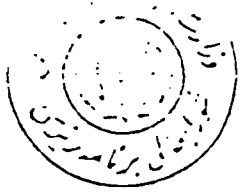
جامعه بزرگه شرقی

دکتر سبهمنش

تاریخ ملل قدیم آسیای غربی

دکتر سبهمنش

تاریخ معتجباتان

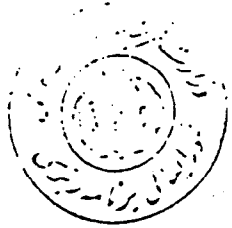

دنباله نام درس : کلیات تاریخ و تمدن خاورمیانه

ویل دورانت	تاریخ تمدن ج ۱
جواد علی	تاریخ عرب قبل از اسلام
تقی زاده	عربستان پیش از اسلام
کلبی	اصنام
البرمانه	تاریخ عهده
پیر آمیه	تاریخ عیلام
ژوزف - ترجمه عبدالرشاهوشنگ - پدری	بین‌النهرین باستان
دکتر اسامیل دولت‌شاهی	کلیات تاریخ باستان
دکتر یوسف مجید زاده	آغاز شهرنشینی در ایران
جوزف رابن سمرو	نگاهی به تاریخ جهان (چر)
دکتر مجید زاده	تاریخ تمدن عیلام
مژغوروس	مختصر الدول
گورارن چاپلیو	سیرتاریخ

نام درس : کلیات تاریخ تمدن چین و ژاپن

مارگانت ، هانری ، زردهای سرخ
آذری ، غلال‌الدین ، تاریخ روابط ایران و چین
نیپورمند ، چین قدرت بزرگ فردا
استو ادگارچین کمبیش ماروو
تاریخ فلسفه چین باستان

دنباله نام درس: کلیات تاریخ تمدن چین و ژاپن

جرالد، فینر، تاریخ فرهنگ چین

بر، اروارد، آخرین امپراتور

یوناویا، دیوین، هنگ کنگ ۱۹۹۷

مرتون، اسکات، تاریخ و فرهنگ ژاپن

ویل دورانت، تاریخ تمدن کتاب اول چ ۲

رجب، زاده، تاریخ ژاپن از آغاز تا امروز

تاریخ و فرهنگ ژاپن

مرتون اسکات

ژاپن

هرمان کان

مسئله تمدن

آنها استیلای باختر

پاینکار

چردم، جهان، انقلاب چین

اسماعیل رانین چین و شورای جنگ سرود، بر قدرت

نام درس: کلیات تاریخ تمدن شیعه‌نواره هند

حکمت، علی‌اشرف، سرزمین و مردم هند

نهر، جواهر لعل، کشف هند،

زندگی من

زندگی من

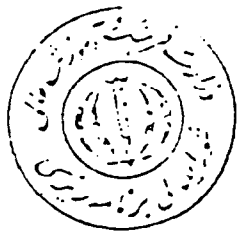
هند و همسایگانش

ادبیان و مکتبهای فلسفی هند،

گاندی

ویل دورانت

شایگان، دارپوش

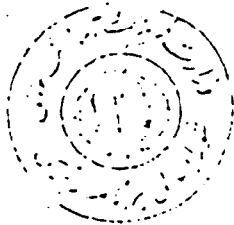

فنباله نام درس : کلیات تاریخ تمدن تمدن شبه قاره هند

دولافوز	تاریخ هند
کجاو لاما ماددا و ایاینکار	آسیا و استیلا باختر
ویل دورانت	تاریخ اخنفاق هندوستان
آیت الله سید علی خامنه ای	مسئله اسان بر آردی هند
مهادی بازرگان	آزادی هند
مدونم حسین بیور	بیودا چندی کوزیا
پلمو ای خند	فندی الحکیمی
قائد اعظم محمد علی جناح موه	هکتور بولیتور
پاکستان	فدایی اسپهانی
نابتان ترک باران هند	نیپول
هندو تمدن مجروح	

فنباله نام درس : تاریخ و تمدن آفریقا

دبیردیزیل سون	تاریخ آفریقا
دکتر الهی	تاریخ آفریقا
تجانی	تاریخ جشنهای ملی مصر
جهال عبدالنادر	انقلاب مصر
لوتسکی	تاریخ عرب در قرون جدید
بروکلمان	تاریخ دول و ملل اسلامی
عزیز احمد	تاریخ سبسیل در دوره اسلامی

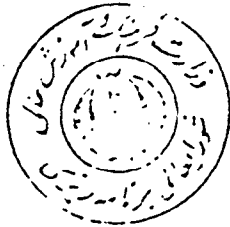

نام درس : تاریخ و تمدن آفریقا

شکیب ارسلان	تاریخ فتوحات اسلامی
ابن خلدون	تاریخ ابن خلدون (الصیر)
عباس اقبال	تاریخ کتشافات جنرافیایی
استانلی	کشف آفریقا
سیدما حدیق	اساطیر آفریقا
نجاتی	زندگانی و سرگذشت ابو موسی
آلس لادوما	آپارتھید

نام درس : تاریخ و تمدن قاره آمریکا

کوتینی ، جانانان ، دشمنان پشمار	
کاسی ، آندره آمریکا ۱۹۶۸	
مائلر ، نیکره نمبری	
مارسل سمدرگانگ	بست کشور آمریکا لاتین
رینگوس ود	تاریخ آمریکای لاتین
	تاریخ کمبریج آمریکا لاتین (مترا انگلیسی)
کلودزولین	رویا و تاریخ
	آمریکا چگونه آمریکا شد
عباس اقبال	تاریخ کتشافات جنرافیایی
	ایالات نامتحد
بنجامین کوارلز	سیاهان آمریکا و اس
رابرت میلن	زباباتا اینتولیوی یک دهقان انقلابی

نام درس : تاریخ از نظر قرآن

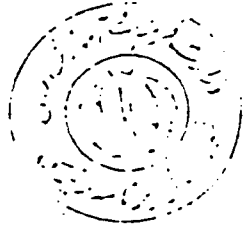
- ۱- قرآن کریم
- ۲- معجم المفهرس قرآن مجید
- ۳- معجم الممهرس احادیث نبوی
- ۴- نهج البلاغه حضرت علی (ع)
- ۵- اسول که فی سائر منابع مورد وثوق برای دست یابی با حدیث اشعه اظم ارحمهم
السلامه روز یکه تاریخ

منابع کتب

- ۱- جاصوه و تاریخ، مرتضی مشهری
- ۲- تاریخ وزارت آن در اسلام، دکتر شریعتی
- ۳- آئند مشریت، از نظر مکاتب، آیدالله طالقانی
- ۴- فلسفه تاریخ در اسلام، دکتر شریعتی
- ۵- انقلاب شکوفه لیل - لام، جلال اندین فارسی
- ۶- اسلام و فلسفه تاریخ، ابوالجندی، ترجمه راشدی
- ۷- فلسفه تاریخ، حسین کریمی
- ۸- سنتهای تاریخ در قرآن - سید محمد باقر صدر، ترجمه دکتر سید جمال موسوی

نام درس : تاریخ هنر اسلامی

- هنر ایران، یوپ
- تاریخ هنر اسلامی، کریستین برایس، ترجمه رجب نیا

دنباله درس: تاریخ هنر اسلامی

- راهنمای صنایع اسلامی • دیا موند • ترجمه فریار
- کتاب اطلس خط • حیب الله قفائلی
- معماری ایران • بوپ • ترجمه مددی انشار
- آثار ایران • گدار • ترجمه محطوی
- معماری اسلامی ایران در دوره ایلخانان و سلجوقی • ترجمه دکتر عبداللہ فریار

فناوری و مینی

- هنر اسلامی • ارنست کونزل • ترجمه نظاھری
- دستاویز اسلام • ترجمه مصطفی علم
- نگارگری در ایران • بازرگبری • ترجمه شیروانیلو
- هنر و معماری در سوزنیسہام • سلمس • ہوگند • ترجمه دورجاوند
- دور مسجد و مدرسو سونم

نام درس تاریخ نبیہ

- ۱- قرآن کریم
- ۲- قدم قرآن • ابوکرنتیق نیشاپوری
- ۳- قصص الانبیاء • اواسحق نیشاپوری
- ۴- کتاب مقدس
- ۵- تفسیر طبری
- ۶- تفسیر المیزان • تلامذہ طباطبائی
- ۷- حیات القلوب • ملا محمد باقر مجلسی